

BOGOLJUB

PO MARIJI
K
JEZUSU

VELJA ZA CELO LETO 20 DIN. POŠTNINA PLAČANA V COTOVINI

LETO XXIV. 1926.

ŠT. 5. MAJ.

Koledar Apostolstva molitve za maj 1926.

Glavni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Dostojnost v ženski noši in vedenju.

Mesečna zaščitnica: sv. Magdalena Zolija Barat (25.)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Večno češčenje		
			ljubl. šk.	lavant. šk.	
1	Sobota	Filip in Jak., ap.	Vnelo opravljanje šmarnične pob.	Ljublj. stolnica	Dravograd
2	Nedelja	Atanazij c. uč.	Marijine družbe	Trebelno	Ojstrica
3	Poned.	Najdba sv. kr.	Razpelo v hiše, šole, delavnice!	Sv. Križ - Litiija	Črneče
4	Torek	Florijan m.	Varstvo pred časnim in večnim ognjem	Kamna gorica	Libeliče
5	Sreda	Pij V. p.	Katoliška tiskovna društva	Št. Gotard	Jarenina
6	Četrtek	Janez p. lat. vr.	Sv. oče in njegova svoboda	Orehek	Kollje
7	Petek	* Stanislav š. m.	Razkristjanjene družine	Ij., Sv. Florijan	Mežica
8	Sobota	Prik. Mihaela	Pomoč zoper slovenske prostozidarje	Šmihel	
9	Nedelja	Križevo. Gr.	Slovenski ljudski misljoni	Rakitna	Sv. Jak. v Sl. g.
10	Poned.	Antonin š.	Očetom velikih družin zaupanje v Boga	Javor	Sv. Danijel
11	Torek	Eranč. Hier.	Voditelji in udeleženci duhovnih vaj	Nova Štifta	Sv. Ilj v Sl. g.
12	Sreda	Pankracij m.	Blagoslov na polju	Kopanj	Guštanj
13	Četrtek	Vnebohod	Kvišku srca k verskim vzorom!	Knešak	Svečina
14	Petek	Zač. IX. pred b.	Hrepenenje po darovih Sv. Duha	Fara pri Kost.	Sv. Jurij P.
15	Sobota	Ivan Lasač š.	Slovensko katoliško učiteljske	Stara Cerkev	Sp. Sv. Kung.
16	Nedelja	Zač. 6. ned. Al. pob.	Naša mladina	Nova Oselica	Mb. Sv. Alojzij
17	Poned.	Paškal sp.	Nočno češčenje Sv. R. T.	Mekinja	Sv. Len. v Sl. g.
18	Torek	Feliks sp.	Hudo stiskane družine naših bralcev	Lesce	
19	Sreda	Celestin p.	Zakasneli velikonočni obhajanci	Breznica	Sv. Rup. v Sl. g.
20	Četrtek	Bernardin sp.	Pridigarji in kateheti	Dobrova	Sv. Troj. v Sl. g.
21	Petek	Valens m.	Mlačni katoliški možje	Prem	
22	Sobota	† Helena d.	Težko izkušani	Catež-Zaplaz	Negova
25	Nedelja	Binkošti	Birmanci — Češčenje Sv. Duha	Krško, Kap.	S. Jurij, Prekm.
24	Poned.	Bink. poned.	Rakovnik — Marijanišče	Ljublj., Križan.	Črna
25	Torek	Magd. Barat m.	Zanemarjeni in bolni otroci	Godovič	S. Bened. v S. g.
26	Sreda	† Kv. Filip N. š.	Slomškov proces	Sv. Troj. p. Mor.	S. Ana Kremb.
27	Četrtek	Magd. Pac. d.	Smisel za nolanje življenje	Ijubno	S. Jurij v Sl. g.
28	Petek	† Kv. Avguš. š.	Slovenski škojše in duhovniki	Sv. Helena	
29	Sobota	† Kv. Maks š.	Letošnji novomešniki	Sv. Duh	
30	Nedelja	Sv. Trojica	Uničenje protiverskega časopisja	Rateče	Sv. Bolf. v Sl. g.
31	Poned.	Angela d.	Uršulinski zavodi — Ta mesec umrli	Kranj	Marija Snežna

PROŠNJE.

Članica M. družbe se priporoča Brezmadežni, sv. Mali Tereziji in sv. Antonu Pad. za vnelo v kongregaciji in za ohranitev deviškega življenja. — Mar. družbenka se priporoča Mariji Pomočnici na Rakovniku, sv. Mali Tereziji in sv. Antonu Pad. za zdravje in za milost redovnega poklica. — A. M. se priporoča najsv. Srčema J. in M. ter sv. Mali Tereziji za pomoč v stiskah. — Molitvi pobožnih vernikov in priprošnji sv. Male Terezije ter Mariji Pomočnici na Rakovniku se priporoča neka družina v važnih zadevah. — Fr. L. se priporoča Brezmadežni in sv. M. Tereziji za zopetno zdravje. — M. K. se priporoča v molitev ter priprošnji sv. Antona, Matere božje in sv. Male Terezije. — N. N. se priporoča v molitev v hudi stiski. — V molitev se priporoča ter usmiljenju presv. Src in priprošnji sv. Male Terezije (za zdravje v vratu) Mar. družbenica N. — I. J. iz Bl. prosi pomoči v živčni bolezni Lursko Mater božjo, sv. Jožefa in Malo Terezijo; priporoča se v molitev za dosego svojih namenov. — Družbenka iz S. pri R. se priporoča presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pomočnici na Rakovniku, sv. Mali Tereziji in častit. Don

Bosku za ozdravljenje bolezni na vratu. — A. R., Maribor, priporoča presv. Srcu Jez., Mariji Pom. na Brezjah, sv. Mali Tereziji in št. školu Slomšku skorajšnje ozdravljenje prijateljevo.

ZAHVALE.

Vr. D. se zahvaljuje Materi božji, angelu varihu, sv. Antonu Pad., da je bila rešena velike nesreče na čudovit način. — Oseba iz Krapja pri Ljutomeru se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, da je bila po devetdnevnicu uslišana v neki nujni zadevi. — M. K. iz št. Ruperta se vsled obljube prisrčno zahvaljuje sv. Jožefu, sv. Mali Tereziji in št. papežu Piju X. za pomoč v neki časni zadevi. — Družbenka M. Fr. L. izreka zahvalo Materi božji, sv. Mali Tereziji in sv. Antonu Pad. za ozdravljenje bratove noge. — Marija Krek (goriška Mar. dr.) se zahvaljuje presv. Srcu Jez., brezmadežni Devici, sv. Mali Tereziji za ozdravljenje nog brez zdravniške pomoči po večkratni devetdnevnicu. — S. iz Mirne se zahvaljuje žalostni Materi božji in sv. M. Tereziji za dušni mir — po 20 letih nepokoja. (Dalje prihodnjic.)

BOGOLJUB

Jože Pogačnik:

Naš maj.

*Glej, Marija je na naših holmih,
v belih znamenjih na naših poljih,
na oltarjih je v vaseh pohlevnih
in na slikah v naših tihih domih.*

*In Marija je v molitvah naših,
na svetinjah srebrnih na prsih,
v petju popoldanskem ob nedeljah
in je trikrat dnevno v vseh zvonovih.*

*Je vesoljna Pomočnica z Brezij,
Mati radosti je s Svete Gore,
Tolažnica grešnih na Višarjah,
Mati Milosti iz Maribora.*

*Mati roženvenska s Šmarne gore
v vseh skrivnostih našega življenja
— čistiljivih, žalostnih, veselih —
zatočnica je — vsa vrastla v nas.*

*V zemlji Materini — zazvonite!
Znamenja, oltarje v rože dajte,
vso nam grudo s petjem prepletite,
vse zazibajte v gorečnost majsko!*

*Da nam Šmarnogorska čuva narod,
Mati z Brezij vzdihne vse usliši
in Višarska odpusti pijanost,
Svetogorska prave dá ljubezni.*

*Da sijoča Vnebovzeta z Bleda
nam po Duhu hrepenenje vname,
s Sinom Milostna naj nas uteši,
narod z varstvom svojim nam ogrne!*

*Takrat zvezde vzidejo nad holme,
angeli zaidejo nam v polja,
tih mir se nagne v krotka sela,
vsi Marijo vsebolj vzljubimo...*

Mati vse milosti.

Prof. dr. Ivan Fabijan.

Teško pišem o Mariji. Če razmotri-
vam z razumom resnice o Njeni nalogi,
Njenih čednostih, se mi zdi, da so moje
besede, ki sem jih zapisal, tako hladne,
neprimerne. Kakor bi vso svetlobo solnca
hotel ujeti v majhno borno sobico in reči
potem ljudem: Poglejte solnce, kakšno je!
Če pa zapovem srcu, naj govori, naj
poje, naj oznanja slavo Marije, pa osramo-
čeno odgovarja: Kaj pa so moji slavo-
spevi? Pesem, ki je tolikrat skvarjena s
hreščečimi glasovi samoljubja in samod-
padljivosti. In kaj naj jaz razkazujem jav-
nosti svojo ljubezen, ki je itak tako borna.
Naj zatrjujem svojo ljubezen, ki je tolikrat
kakor studenčnica skaljena in zastruplje-
na z blestečimi lupinami, ki pa izločujejo
blato in strup. Naj ostane skrita v srcu,
kar jo je, da ne izgubim še te, če začnem
pripovedovati o njej.

A vendar bi tako rad pisal o Njej,
Brezmadežni, h kateri s toliko večjim ob-
čudovanjem gledam, čimbolj čutim svojo
neizmerno oddaljenost od Nje in h kateri
s toliko večjim hrepenenjem zdihujem, čim
bolj se zavedam iz dneva v dan, iz noči
v noč svoje nevrednosti, svoje slabosti,
svoje onemoglosti. Rad bi pisal, da bi
morda v enem ali drugem srcu, ki bi moje
besede bralo, pognala nova misel, oglasila
se močnejše ljubezen, da bi solnčna lepota
Marije se vsaj komu zazdela lepša in bi
toploto tega solnca bolj občutil vsaj eden
ali drugi izmed tisočev, ki Jo poznajo, ki
Jo častijo, ki Jo že ljubijo. Gotovo Jo po-
znajo bolje kakor jaz, saj jo bolj s srcem
poznajo. In kako naj jaz svoje srce po-
zdigujem nad srce otroka, ki sicer še ne
ve, kaj je srce in ljubezen, pa ljubi ne-
skvarjeno, ljubi nedolžno, ljubi Brezma-

dežno bolj kakor jaz, ki si domišljam, da marsikaj vem in poznam svoje srce pa tudi srca drugih, nečimernik. Kako naj se v svoji ljubezni povzdigujem nad preprosto a močno in vztrajno ljubeznijo, nad iskreno spokorno ljubeznijo vseh onih tisočev mož in žena, mladeničev in deklet, ki jim je Brezmadežna, Mati božja, kakor solnce njihovih dni, kakor pesem, ki jo pojo skozi življenje, kakor ščit pred puščicami, kakor zdravilo v boleznih, strasti, kakor ogenj, ki čisti njihovo ljubezen, ki utrja njihovo zvestobo, kakor pozdrav iz domovine.

Težko pišem, molil bi skoraj lažje k Njej. Vseeno, hočem pisati. Njej v slavo in čast, sebi v tolažbo, tebi morebiti tudi v tolažbo in upanje. Moje spoznanje je borno, moja ljubezen slabotna, a zaupanje v Njo raste in rad bi, da bi tudi v tebi, kdorkoli si, ki to bereš, zaupanje v Marijo se utrdilo, če se zavedaš, da vse milosti prejema mo od Nje. Premislimo počasi vsako besedo v tem stavku: Vse milosti prejema mo po Mariji. Marija je delivka, srednica vseh božjih milosti. Morebiti se nismo dosedaj še tako jasno zavedali te resnice. Klicali smo Jo na pomoč, prepričani smo bili, da Ona premore mnogo pri Bogu, saj je mati božja, saj smo jo častili tudi kot našo mater; pa tako daleč morebiti nismo mislili, da ona posreduje vsako milost in da Bog vse milosti, kar jih da, deli na njeno prošnjo.

Kaj je milost? Vemo, da je nekaj nam od Boga danega, vemo, da je v našem srcu, v naši duši. Ne vidimo je, otipati je tudi ne moremo; ne iztehtaš je, ne izmeriš je, ne določiš njenega bivanja v duši po dnevih in urah. A čutiš, da ne moreš brez nje živeti; čutiš, da bi se pogreznil, če bi te božja usmiljena moč, v katero veruješ, ne obdržala. Čutiš, da bi tvoje življenje bilo kakor polje, na katero pade strupena rosa in pomori žito, če bi ga božja dobrota ne čuvala z nebeško roso milosti. Tvoje telo te žge z ognjem strasti, tvoje srce trepetava v nemirnih stresljajih sebičnosti in drugih nagnjenj, ki razdirajo notranji pokoj, ki kazijo mirno lepoto misli in želja, življenja. O Adamov greh in slabost, ki se je iz njega podedovala krivda in slabost na ves človeški rod!

Zdravilo je v milosti. A v milosti je tudi lepota, božja lepota. Poglej vrt v temni mrtvi dolini brez solnca. Hirajo, umirajo. Kako mračne se ti zdijo, ali vsaj nemikavne tudi lepe rože. Daj jim rose, pa daj jim solnca, kako drugače iz-

gleda vse! Milost je solnčni žarek, ki naša dejanja posveti, poživi, jim da nebeško lepoto, pa tudi nebeško vrednost. In glej, koliko dejanj vsak človek naredi v svojem življenju. Seštej misli, želje, hrepenenja, če moreš. Koliko jih je iz milosti, koliko teh dejanj ima božjo lepoto in nebeško vrednost. Ne veš. Veš z gotovostjo le, da je grehi, prestopi božjih zapovedi nimajo. Veš z gotovostjo, da s prostovoljnimi smrtnim grehom izgubiš tudi posvečujočo milost. Veš pa tudi, da ti Bog pomaga, da iz greha vstaneš, da zapovedi izpolnjuješ, da v popolnosti rasteš. Kako široko je polje božje milosti! Bog hoče, da bi se vsi ljudje zveličali in prišli do spoznanja resnice. Zato vse kliče, pri vseh potrka na en ali na drug skrivnosten način, da jih privede »k luči v božjo svetlobo in kraljestvo«. Mi ne vemo, kako kliče tisoče in milijone ljudi, vemo le, da jih dramí, da jim daje milost, zato ker vemo, da je Odrešenik za vse umrl, da je Jezusovo zasluženje za vse zadostno, neskončno. Le tisti ve, ki milosti deli, le tisti ve, ki slabosti naše in vseh ljudi pozna, na kakšen način zveni v dušah klic milosti, kolikrat in kako močno vabi božji glas milosti. Bog ve in Odrešenik Jezus Kristus ve.

A tudi Marija ve za sleherni milost, za sleherni klic božji, luč božjo, moč in pomoč božjo. Ona ve, kersodeluje pri tem božjem delu. Njen sin, Odrešenik sveta, jo je privzel tudi k temu delu. V nebesih je, najvišjo blaženost uživa, saj je bila na zemlji Bogu najljubši otrok po milosti, po materinstvu božjega Sina. A v nebesih dela za nas, ki še potujemo. Bog ji je dal, da v blaženem spoznanju božje popolnosti pozna težave, potrebe, boje, nevarnosti, trude in napore človeških otrok. Za vse prosi, za vsakega posebej, ob vsaki priliki misli na njega. In Bog upošteva Njeno molitev, Njeno prošnjo pri vsaki milosti, ki se v naših dušah oglasi. Ti sprejmeš milost, morebiti nisi prosil zanjo, Marija je prosila tudi za tako milost. Moliš za pomoč božjo, morebiti se nisi obrnil do Marije, Ona je vkljub temu bila zraven in te ni pozabila. In zaupno dvigneš pogled k Mariji v potrebi, glej, veš čisto gotovo, da je pri milosti, ki si jo prejel, Bog in Odrešenik poslušal tudi materino prošnjo. Tak red je določil Bog, da Marija sodeluje tudi pri delitvi vseh milosti.

Ali preveč trdim? Ali samovoljno postavljam mnenja, ali pretiravam? Mislim, da ne.

Premisli! Marija je mati Odrješnikova. Privolila je, ko ji je angel oznanil. Vedela je, da je Odrješnik prišel zato na svet, da božje usmiljenje zopet oživi, oživi zopet milost, začne v dušah človeških otrok kliti in rasti zopet nadnaravno božje življenje. Ali ni Marija s svojim spoznanjem Odrješnikove naloge, s svojim privoljenjem, da postane Njegova mati, stopila po božji volji tudi z nami vsemi v tesno materinsko zvezo. Ali ni tako rekoč nas vseh objela v svojem naročju z Odrješnikom, Njenim božjim Sinom. Postala je tako nova Eva, mati živih. »Po ženi smrt, po ženi življenje.« (Sveti Avguštin.) Smrt po Evi, življenje po Mariji (sv. Hieronim). »Vsem odpira naročje usmiljenja, da bi vsi prejeli iz njene polnosti, ujetnik odrešenje, bolnik ozdravljenje, žalostni tolažbo, grešnik odpuščanje, pravični milost, angeli veselje in cela sv. Trojica slavo, oseba Sina pa človeško telo... Polnost dobrot je položil Bog v Marijo; če imamo upanje, milost, zveličanje od nje prihaja.« (Sv. Bernard.)

In pod križem je stala. Najsvetejšo daritev je opravil Njen Sin, samega sebe je daroval. Mati je vedela, da jo daruje za odrešenje sveta; vedela je, da je ta kri prelita zato, da pritegne Kristus vse k sebi in jih napravi za otroke božje, za svoje brate. Marija je sotrpela s Sinom, je v svojem srcu darovala Njega nebeškemu Očetu za človeštvo.

Če je Bog enkrat določil, da je Marija sodelovala pri delu odrešenja na zemlji, pri pridobitvi milosti, ali ne spoznamo iz tega, da sodeluje tudi naprej pri delitvi milosti.

In še eno resnico lahko premislimo v dokaz: Marija je naša duhovna mati. Kot mati Odrješnikova je tudi mati odrešenih. In pod križem je za nas sotrpela s svojim Sinom. Zato jo skozi stoletja pozdravljajo cerkveni pisatelji in učeniki kot duhovno mater človeštva. A kdaj se materina naloga neha. Nikoli prav za prav, dokler le more skrbeti za otroka, in dokler je ta potreben pomoči. Mi pa smo vsi potrebni pomoči, milosti božje skozi vse življenje. Zato tudi Ona, ki je po volji božji postala tudi nam skrbna

mati, ne preneha skrbeti v nebesih za nas. Bog jo je zato vzel s tega sveta, da bo zaupno posredovala za naše grehe (cerkvena molitev). »Povesila je (v smrti) svoje telesne roke, ki so nosile Boga, a dviga jih, neumrljiva, h Gospodu za zveličanje sveta... v višave je zletela najsvetejša golobica, a ne neha čuvati nad nižavami.« (Sv. Božidar studites.) »Volja božja je, da vse milosti pričakujemo na priprošnje Marije. Bog ne da nobene milosti razen na priprošnje Marijino.« (Sveti Alfonz Liguorij.)

In p a p e ž i zadnjih časov: Leon XIII., Pij X., Benedikt XV. in Pij XI. pogosto imenujejo Marijo mater vsega človeštva, posredovalko, upraviteljico božjih milosti. Preobširen bi bil hvalospev, ako bi hotel vse izpisati, kar so o Srednici milosti božjih, o splošnosti Njene prošnje napisali. Le to še omenim, da je 31. maja praznik Marije, srednice vseh milosti in da so že premnoge prošnje bile poslane v Rim, naj bi nezmotljiva cerkvena oblast proglasila za versko resnico nauk: Marija s svojo prošnjo v nebesih posreduje vse milosti.

Ali je to nov nauk? Da, morebiti se dosedaj nismo tako zavedali, da se za vsako posamezno milost lahko zahvalimo tudi Mariji. Ali pa je nismo nekako slutili, ko smo izgovarjali tolikrat molitev neomajnega zaupanja: »Spomni se« ali »Češčena bodi kraljica« in »Pod Tvoje varstvo pribežimo?« Dandanes, ko v teh razmerah tako bridko čutimo potrebo božje pomoči, smo pač posebno uprli svoj pogled tudi v mile materinske oči, ki vedno bdijo nad nami. Dandanes, ko tako opazujemo raztrganost in prepade stanov in narodov med seboj, ali ni posebno zedinjajoča misel skupnosti ene duhovne matere v nebesih. O, ne bo se nam zdel nič več nov ta nauk, če se le vmislimo nekoliko vanj, ker nam bo tako prijetno domač, da že iz tega lahko sklepamo, da je že davna dediščina krščanskega mišljenja in življenja. In, čeprav še ni slovesno proglašen kot verska resnica, pa bo vendar v naših mislih, v našem življenju vese! odmev našlo spoznanje: Marija je posredovalka vseh milosti po svoji priprošnji.

Šmarnice.

(Ob petinsedemdesetletnem jubileju.)

V. Z.

Majnik! Modro pomladansko nebo, prepreženo s svetlobelimi oblaki; topli, povsod življenje vzbujajoči solčni žarki; polja in travniki v rasti in cvetju, žgolenje in petje ptic, radostni smeh otrok, vesela srca, prijazni obrazi vsepovsod — — res, lep je majnik v naravi; vsako človeško srce se ga razveseli; a še vse lepši je majnik v vernem katoliškem srcu — v srcih otrok Marijinih. Težko bi bilo opisati vse majsko veselje otrok in odraslih; nemogoče povedati vse, kar se bo godilo v naših dušah in v dušah vseh, ki se bodo ta mesec dan za dnem zbirali okrog Marijinih oltarjev, ki bodo neprestano krasili njene slike po sobah, njene kipe po kapelicah ob cestah in križpotih, njena znamenja ob poljskih stezicah z vedno svežimi cvetkami — da, to je nemogoče, pa tega tudi ni treba, ker bomo lahko vsi občutili sladkost Marijinega meseca in opazovali pri mnogih delovanje milosti, ki jih bo, kakor upamo, zopet delila Zveličarjeva Mati. Pač pa naj omenim, da je letos jubilejno leto šmarnične pobožnosti; preteklo je namreč 75 let, odkar so bile šmarnice presajene na slovenska tla.

Marijo je katoliška Cerkev že od nekdanj visoko slavila, a ta način njenega češčenja, da bi ves mesec posvetili Mariji, je razmeroma pozno nastopil; prvič leta 1784. v Ferrari v Srednji Italiji. Pobožnost se je potem hitro širila in leta 1813. so jo obhajali že v več rimskih cerkvah. Ko je 21. marca l. 1815. tedanj svetil oče Pij VII. pobožnost odobril in obdaril z odpustki, se je hitro širila po vsem katoliškem svetu in danes je ni dežele in pokrajine, kjer ne bi meseca maja na bolj ali manj slovesen način posvetili Mariji. Da so pobožnost privzeli tudi Slovenci, je razumljivo, saj so naši predniki Marijo vedno častili in se zatekali pod njeno varstvo. Prvič se je ta pobožnost obhajala na naših tleh pred 75 leti v ljubljanski semeniški kapeli (leta 1851.). Misel je sprožil bogoslovec Jernej Lenček (umrl že 7. okt. 1861 kot kurat v Št. Petru na Notranjskem) in navdušil tovariše za majniško Marijino pobožnost.

Semeniško vodstvo je misel pozdravilo in pod vodstvom tedanjega spirituala Jur. Volca so bogoslovci Marijo proslavljali

pred njenim oltarjem (glej sliko) vsak dan njej posvečenega meseca. Bogoslovcem se je pobožnost priljubila in kot duhovniki so jo potem vneto širili med ljudstvom. V tem času (leta 1854.) je bila slovesno proglašena verska resnica o Brezmadežni, kar je dalo širitvi pobožnosti veliko poboje. Naslednje leto je dobila pobožnost že domače ime — šmarnice¹ —, ki so postale kmalu narodna pobožnost. L. 1856. so se obhajale že v vseh ljubljanskih cerkvah.

In danes? Vsa Slovenija slavi z ostalim svetom majniško Kraljico, vse župnije opravljajo skupne pobožnosti, vsaka družina se še posebej priporoča naši skupni Materi in vsak posameznik se izroča Njej v varstvo in skuša uravnati svoje življenje po Njej — našem najlepšem vzoru. Tudi semeniška družina še vedno hodi pred isti oltar k Mariji v šolo, pa ne več samo v maju, ampak tudi med letom, k družbenim shodom, saj je sedaj isti oltar tudi družbeni oltar »Marijine družbe duhovnikov in bogoslovcev«.

Pa zakaj tudi ne bi častili Marije v najlepšem mesecu vsakega leta, saj nam je dala Njega, ki nam je podaril nebesa, kjer bomo večno srečni pri gledanju neskončne Lepote — Boga samega. Vsa majniška lepota, ki jo poklanjamo Mariji, je le slab, zelo slab odsev one Lepote, ki smo jo prejeli po Marijinih rokah. Druga božja oseba — njen Sin nam je dal zgled, ko ji je z otroško ljubeznijo donasal iz nazaretskih poljan prve cvetke in sedaj, ko živi med nami in v nas, ali ni Njegova želja, da tudi mi po Njegovem zgledu častimo in slavimo Njegovo Mater.

Mati božja — Mati Odrešenikova, te besede vlečejo vsa katoliška srca k Mariji; zaradi te odličnosti jo slave in časte vsi zemeljski rodovi — zaradi te odličnosti se tudi priporočamo njenemu varstvu, saj je po tem, da je Mati Kristusova, tudi naša Mati, Mati katoliške Cerkve, ki jo je Kristus ustanovil in v kateri na skrivnosten način nadaljuje svoje življenje v naše posvečenje. Če je Marija ljubila svojega Sina, ljubi tudi Cerkev in po nji nas, njene člane, ki smo po

¹ To ime je dal tej pobožnosti Janez Volčič, kaplan v Horjulu, ko je izdal prve: Šmarnice. Mariji, Materi naši darovane. — V Ljubljani 1855.

nji udje Kristusovi in tako Marijini duhovni sinovi. Ali je po tem čudno, da se priporočamo njenemu varstvu zlasti v tem mesecu, ki je najboljši ne le v kraljestvu narave, ampak tudi v kraljestvu milosti, v duhovnem življenju Cerkve. Pred majem so minili velikonočni prazniki in z njimi se je vrnilo v milijone duš nadnaravno življenje z milostjo. V človeških dušah vlada po veliki noči nadnaravna pomlad, kraljestvo milosti, čistosti in lepote. Glejte kraljestvo je pripravljeno! Zakaj ne bi poklicali Kraljice čistosti in lepote, da zavlada v teh dušah in odbija od

njih vsakovrstne napade sovražnikov, ki hočejo uničiti lepe cvetke milosti božje.

K Tebi, Marija, so se zatekli apostoli po Kristusovem vnebohodu, k Tebi so se vračali z misijonskih potov, okrog Tebe so se zbirali prvi kristjani in bili s Teboj enega srca in enega duha; po zgledu teh se bomo tudi mi še naprej zbirali okrog Tebe in Te prosili, da nas varuješ s svojo priprošnjo v kraljestvu milosti in nas vodiš k Njemu, ki naj postane Kralj naših src, Kralj naših družin, Kralj naših župnij, Kralj naše domovine — Jezus Kristus.

Proti domu.

(Za praznik Vnebohoda Gospodovega.)

A. O.

V nebo je odšel danes naš Gospod Jezus, ko se je vpričo apostolov vzdignil in ga je oblak vzel izpred njih oči (Apd. 1, 9). Ah, prijatelji, veselimo se: zakaj šel je, da nam v hiši svojega Očeta pripravi bivališče. Odšel je prvorojeni v Očetov dom, a zopet bo prišel in nas bo k sebi vzel, da bomo z njim (Jan. 14, 4). Zakaj tudi mi smo sinovi in hčere istega Očeta, »otroci svetih in čakamo na življenje, ki ga Bog da tistim, ki mu zvestobe ne prelomijo.« In pisano je: »Nimamo tukaj stalnih bivališč, temveč iščemo prihodnjih« (Heb. 1, 34). Zato se veselimo in ozrimo danes proti domu tudi »mi potniki in od Boga oddaljeni« (2 Kor. 5, 6).

Nebesa — naš dom! Vsako krščansko srce hrepeni po kraju stalne sreče, po nebeškem domu onstran groba, a noben človeški jezik ne more dostojno opisati tega doma, ki ga je Oče otrokom pripravil. Vse njegovo govorjenje je le kakor jecljanje otroka, ki ne pozna besedi. Tudi naš Gospod je o nebesih malo govoril in Pavel se brani opisati ta kraj neskončne blaženosti in učeni bogoslovci trde le, da je ta dom bogat in lep, kot si ga človek misliti ne more; ko pa hočejo povedati točneje, jim beseda zastane. V gосто meglo je zavil, ki je človeški pogled prodreti ne more. Le nekaterim izvoljenim dušam je Bog razmaknil to zaveso za trenutek, in pozabile so duše, vse srečne, na vse pozemsko, in očesu, uprtemu v daljavo, je zginilo takrat vse, kar je bilo okrog njih, in še dolga leta so veselja trepetale ob sladkem spominu na predokus te rajske sreče. Nam pa le vera, ki je »trdno priča-

kovanje upanih reči in prepričanje stvari, ki se ne vidijo« (Heb. 11, 1), odpira pogled v ta skrivnostni dom.

Solzna dolina je naša zemlja, a tam ne bo več solza. Zadnjič se bo naše telo zvilo v krču in lice bo obledelo in oko osteklenelo in se zagledalo nekam v daljo, zadnja solza se bo utrnila in še drsela po uvelem obličju, naša duša pa bo morda že v večnih pokrajinah blaženosti, kjer ni solza, zakaj tam »bo Bog obrisal solze z njih oči« (Raz. 21, 4). Črna noč bo za nami in izven telesa bo naša duša in v večnem jutru bo vsa njena radost Bog, o katerem je v tem življenju le pripovedovati slišala, in glej, ta Bog bo v lepoti pred njo. V večni radosti bo zrla Nanj, ki jo je bil zase ustvaril, v katerem je končno našla neskalsko srečo po burnem zemeljskem življenju. »Od obličja do obličja« (1 Kor. 13, 12) bo gledala njega, ki je sam v davnini že govoril Abrahamu: »Jaz sem tvoje preveliko plačilo« (Gen. 15, 1) in zopet: »Nihče me ne bo videl in še živel« (Eks. 33, 14). In kakor slepcu se ji bodo oči odprle in zrla bo v Bogu vse, kar je lepega v ustvarjenem svetu, in krasota nebes tisočkrat lepša kot vsa čuda lepote na svetu, bo odprta. To je naš dom in tja je danes Gospod Jezus odšel.

In doma brez matere ni. Presladka Devica Marija, mati v nebo odhajajočega Jezusa in naša mati nas čaka tu, z ljubezni polnim pogledom čuje nad nami otroki v tujini in z mogočno priprošnjo se obrača prva za Bogom k svojemu Sinu po pomoč za nas. Angeli in svetniki nas čakajo tam, in v veliko večji lepoti kot

jih slika čopič zemeljskega slikarja in ustvarja kiparjevo dleto. In vsi ti so prijatelji naši in mogočni v zaščiti. O, kako bo lepo v tej krepostni družbi. In zemska mati je že morda tu in oče in brat in sestra ljubljena, in prijatelj, ki je odpotoval pred nami; vsi ti nas čakajo vtopljeni v veselju, ki ga oko še ni videlo in o čemer uho še ni slišalo in česar človeško srce še ni občutilo. Preveč je to sreče za revno človeško srce, da ne bi vztrepetalo in v veselju zastalo. O, naš nebeški dom je bogat in lep...

V gori izvira studenček, v skalovju se vije potoček, v veletok narasel se vali

po planjavi, dokler se ne spočije v naročju morja. Naj so gozdovi ob obrežju še tako ljubki, doline še tako krasne, vrtovi še tako spomladi cvetoči, niti za korak se ne ustavi vodovje in zdi se, da vedno bobni pesem: v morje, v morje... Tudi mi se ne ustavljajmo hrepenenju srca, ki nas vleče v domovino, domov k Očetu, ki nas vabi in kliče... V teži življenja naj daje poleta našim dušam upanja polna misel na nebesa; ko klonemo in padamo, naj nas ta misel tolaži in dviga.

Pogled za Jezusom, ki danes v nebo odhaja, naj pa naravna našo pot — če smo morda zašli — proti domu...

Za najpomembnejši dan.

A. Č.

Se že zopet pripravljajo naši prvenci za dan, ko bodo prvič pristopili kot gosti božjega Prijatelja otrok — k mizi Gospodovi. »Za pripravo in za prvo obhajilno slovesnost bodo že skrbeli duhovniki« govori ta in oni. Imajo prav. Pa to ni zadosti. Starši in staršev namestniki — vi morate pomagati!

Kako naj sodelujejo zlasti matere? Na več načinov. Predvsem naj bo priporočeno to-le:

Prišel se je poseben pouk za prvoobhajance. Dobra mati, skrbi, da se bo tvoj otročiček res točno udeleževal; nobeno delo ni tako važno, da bi smel otrok zaradi njega zanemariti pouk za prvo sv. obhajilo. Skrbna mati! Zanimaj se za to, kar je otrok v šoli slišal. Povprašuj vselej, kaj si je v šoli, pri krščanskem nauku, zlasti pri posebnem pouku zapomnil. Ne izgovarjaj se: »Saj ne utegnem«. Za svojega prvoobhajanca, svojo prvoobhajanko moraš dobiti čas.

Glej dalje, vestna mati, da bo otrok redno in točno opravljal vsakdanje molitve. Molitev bodi krepka, ne predolga. Če se otroku le preveč naklada, izgubi veselje. Vpelji navado, da bo otrok, če je zdrav in če prilično, tudi kdaj v delavnik deležen svete maše. Če moreš, ga sama pospremi v cerkev. Otrok naj čuti: »mati mi pomaga, mati mi hoče dobro!« Ob popoldnevi naj otrok prilično obišče najsv. Zakrament. Dobro bo, če ga navadiš, kako naj se pogovarja z božjim Zveličarjem. N. pr.: »Ljubi Jezus, jaz bi bil rad dober otrok tvoj. Pomagaj mi, o Jezus, in blagoslovi me!«

Povej mu, da se sme z Jezusom tako zaupljivo pogovarjati kakor z materjo.

Prvoobhajanec naj pripravi svoje srce za slovesnost prvega sv. obhajila tako, da bo polno kreposti. Najprej naj populi plevel na vrtu svojega srca. To ni prav lahko; a brižna mati ve, katera napaka se je v otroku najbolj vgnezdila, pa bo tudi pomagala, da se bo otrok resno boril zoper svojo slabost, da bo zmagoval. Ni torej zadosti, da oskrbiš otroku obleko, ne; notranja čednost, notranji venec kreposti je veliko večja in nujnejša potreba. V srce treba pravočasno zasejati seme nežnih cvetic, da bo otrok prišel k obhajilni mizi odičen s šopkom notranjih kreposti.

Taka krepost je predvsem ubogljivost. Pazi, modra mati, da bo otrok točno in z veseljem izvrševal tvoje ukaze; nikar trpeti, da bi se obotavljal, izgovarjal ali obiral. Pomni: »Kjer je pokorščina doma, ne manjka nobene čednosti«. (Sv. Tomaž Akv.) — Brezpogojno se mora tvoj otrok navaditi na tanko vestno resnicoljubnost! Bodi mu v tem lep zgled. Če ga zalotiš v laži, ne zmerjaj, marveč mu ljubeznjivo dopovej, kako ostudna je laž v božjih očeh. »Lažnive ustnice so pred Bogom gnusoba.« (Kn. preg. 12, 22.) Napake otrok, ki se pripravljajo na prvo sv. obhajilo, so včasih že močno zajedene v srce. Boriti se je treba že proti prepirljivosti, sladkosnednosti, trmi in svojeglavnosti, nevoščljivosti.

Vzgajaj, rahločutna mati, otroka zlasti za čistost. Pazi sama na

svoje besede in obnašanje, na svojo obleko; na govorjenje domačih. Duša otrokova je tako nežna, tako dovzetna za vse. Ne misli in ne govori: »Saj otrok še ne razume!« Taka sodba je bila že dostikrat usodna.

Tudi ne govori preveč o obleki, ki jo bo dobila prvoobhajanka. Obleci otroka lepo in dostojna, a preprosto.

Če te je Bog oblagodaryl s premoženjem, izkaži mu hvaležnost s tem, da o priliki prvoobhajilne slovesnosti oblečeš kako siroto ali revico. S tem napraviš Zveličarju največje veselje.

Tudi ne bo napačno, preizkušena mati, če dopoveš prvoobhajancu, naj napravi ljubemu Jezusu nekoliko veselja s tem, da se prostovoljno odreče kakim slaščiči, ali dovoljenemu veselju; ali pa, da se navadi zjutraj nekoliko prej vstajati itd. Brez premagovanja ni čednosti, ni

značajnosti. »Sebe premagovati je najtežji boj; sebe zmagati, najlepša zmaga.« Pri vseh teh navodilih pa velja stara rečenica: »Besede mičejo, zgledi vlečejo!« Vsi domači, starejši bratje in sestre, osobito pa starši naj bodo prvoobhajancu vzor lepega krščanskega življenja. Otrok naj spozna: »Vsi mi hočejo pomagati, da bi bil priden.«

Če znaš in zmoraš, učeča mati, pripoveduj otroku mične zglede vzornikov prvega sv. obhajila: omenjaj sv. Alojzija, sveto Malo Terezijo, sv. Tarcizija, bl. Imeldo Lambertini. Morda preskrbiš otroku slovensko knjižico »Vzorniki prvega sv. obhajila«.

Končno te prosim, pobožna mati, moli za svojega otroka, ko se pripravlja na veliki dan. Moli tudi ti, delavni oče, molite vsi domači in se zavedajte, da veliko zavisi od dobrega prvega sv. obhajila. Božji Prijatelj otrok vam bo to potrebno skrb za prvoobhajance bogato poplačal.

Vzgajajte mladino za zmernost!

Kanonik Jos. Volc.

Štiri reči na svetu je težko izvršiti: na dežju lan tretji, vsebino jajca zavreti, kruh speči, če ni moke, in dobro vzgajiti presite otroke. To zadnje poudarja tudi sv. Pavel, ko piše (1 Kor. 2, 14), da telesni človek ne sprejema rad tega, kar je od božjega Duha. In je to razumljivo. Če zmernost in zlasti še post bistri in dviga človeškega duha, mehča in čisto ohranja človeško srce, potem je gotovo, da dela samopašnost človeka lenega in nedovzetnega. To so vedeli že stari Latinci, ki so učili, da »plenus venter non studet libenter« = presit človek se ne uči rad. Da je pa samopasnež rad tudi nedovzet, potrjuje naš domači pregovor, ki trdi, da presitega človeka enako v oči bodejo dobri nauki kakor pečeni piščanci.

Da je vsak zdrav otrok volk na dobro jed in pijačo, to vemo vsi. »Prešički in otročički niso nikoli siti,« trdijo gospodinje in matere. Otrok pač rad maši vase že zato, ker zahteva njegova rast več hrane, ker mlado telo hitreje prebavlja in pa zato, ker je otrok še ves čuten in nič ne presoja, ali bo imel od užitega kaj težave ali samo prijetnost. Pa to naj bi še bilo. Huje je to, da vzbuja v otroku ena razbrdanost drugo: nezmeren otrok postane

rad nepokoren ali pohoten ali tatinski ali nevoščljivec, prepirljivec ali zanikarn, pa tudi telesno slaboten in bolehav, kakor trdi že stari Sirah (37, 33): »Po obilni jedi pride namreč bolezen, in požrešnost rodi slabost.« Tak razpasen otrok se kesneje ne zna premagati v nobeni reči, in vse mora biti njegovo. Zato svari že Sveti Duh (Preg. 29, 21): »Kdor svojega hlapca (otroka) z mladega izreja mehkužno, bo potlej čutil njegovo trmo.« Koliko ovir torej, da se na presitem otroku posreči dobra vzgoja. Razvidimo iz tega, da je tudi nezmernost prav škodljiv plevel na vzgojni njivi. Kako naj ravnajo starši z otroki, da se jim ta plevel ne razbohota?

Ločimo vzgojne pogoške, ki se tičejo jedi, od onih, ki se tičejo pijače.

1. Zelo pospešuje otroško požrešnost že to, če nima otrok določenega časa, kdaj dobi hrano. Ako je potreben red pri vsakem obratu, gospodarstvu in gospodinjstvu, potem gotovo tudi pri onem oskrbništvu, ki drži dušo in telo skupaj — to je: pri hranitvi. Red pri prehrani je pol življenja. Ob primernem času podana jed otroka okrepi, pogosta pa obteži. Okrepljen otrok išče zaposlenja, obtežen pa počivanja. Okrepljen otrok je živahen,

vesel, presit pa čemer in pust; okrepjen otrok je zadovoljen, voljan, presit pa samsvoj in len. To stori prehrana, podana ob pravem in nepravem času. Saj tudi otroški želodec ni jaklen stroj; počije naj včasih, da se okrepi za novo živahno delo, drugače počasi oslabeva in se bo prej ali slej odločno uprl. Otrok naj dobi zjutraj zadosten tečen zajtrk, za predjužnik kosec kruha s sadjem, opoldne nekoliko obilnejši obed, za malico spet nekoliko opore, za zvečer pa kaj lahkega, da ne bo nočni počitek nemiren. Pri takem redu otrok ne bo slabel — narobe: vedno bo imel dober tek, in kjer je dober tek, je tudi zdravje. Slabotni, mehdravi ali izbirični so le taki otroci, ki vedno kaj žulijo in grizejo ali pa iščejo, kje bi staknili kaj boljšega.

Da bo pa med otroki tudi red pri hranitvi, naj imajo starši svoje predale, omare in shrambe pred otroki zaprte ali pa vsaj pod nadzorstvom; naj nudijo že detetom hrano le ob gotovem času; naj nikdar ne puste, da bi kdo otroke z jedjo silil ali da bi jih razvajale kakšne tete, botre, dedi ali stare matere s prigrizki in oblizki, ki sicer na široko odpirajo otroška srca, toda zdravo vzgojo tudi na široko ovirajo. Pazijo naj pa starši tudi nase, da ne bodo sami preveč basali otrok, da ne bodo nikoli kupovali otroške ubogljivosti s posebnimi dobrotami; da ne bodo dajali otrokom pokušat od vsega, kar sami jedo ali kar je namenjeno drugim bratcem ali sestricam; da ne bodo tolažili otroške cmere ali kujavosti s sladkostmi; da si otroci ne bodo sami jemali ali celo izbirali jedil. Tudi ne kaže, da bi jemali starši otroke s seboj na daljše obede, na ženitnine, botrine, godovanja — ali, če se že ne da temu ogniti, naj jih na gostiji kmalu odpravijo od mize, pa naj se gredo rajši igrat. Vedo naj pa starši tudi to, da rabi večji in krepkejši otrok več hrane; več hrane rabijo otroci tudi takrat, ko se več gibljejo, in modro je tudi, če se otrokom pozimi porcije nekoliko povečajo.

Važno je tudi vprašanje, kakšna naj bo hrana za otroke? Tečna naj bo in lahko prebavljiva. Ljudski rek sicer pravi: Izberi otroku take hrane, ki malo stane; toda ko bi mati sitila otroke samo s kruhom, sadjem in sočivjem, bi bila taka hranitev za otroke preslabotna; premočna pa, ko bi preveč zalagala otroke z juho, mesom, jajci in mlečnimi izdelki. To je ravno kuhinjska umetnost: znati jedi tako družiti, da druga drugo izpopolnjuje, vse skupaj pa kri redé, ne pa gosté, ohranjajo

gorkoto, ne pa človeka razburjajo in razganjajo. Mati naj torej otroško hrano večkrat preminja, meša redilnejše z manj redilnim, vse pa naj bo tako skrbno pripravljeno, da bo dajalo moč, ne pa dražilo sladnosti. Predobra jed muho ob življenje spravi. Zato tudi ni prav, če so otroške jedi preveč zabeljene, osoljene, poslajene in začinjene z dišavami. Vse to vzbuja žejo, obtežuje želodec, draži živce in kvari prebavo. Osebita naj starši gledajo na to, da ne bodo s sladkorjem in slaščicami do otrok preveč radodarni. Hlepenje po takih dobrotah premnogo otrok zavede v izbiričnost, zapravljenost in tatinstvo. Sladkosnednost je prvi korak k potratnemu življenju. Res je, da rabijo otroci za svoj razvoj tudi sladkor, toda tega naj dobe v mleku, v grozdju, jagodah, sadju, v medu; slaščice so pa »lažniv kruh« — pravi modri Salomon (Preg. 23, 3) — ker gotovo vsaj otroke zapeljuje v nezmernost in povzročajo slabokrvnost.

Tretja važna reč pri otroški hranitvi je ta, da so otroci pri jedi dostojni. Zavedajo naj se: jemo zato, da živimo; ne živimo zato, da jemo. Dostojnost pri jedi je varihinja zmernosti, samogoltnost pa sestra nezmernosti. Dandanes ljudje vse prehitro jedo — ne jedo, kar mečejo vase. Ta hlastavost je posebno škodljiva otrokom. Jed se dobro ne prežveči (in to je pol prebave), se ne ohladi, ne pomeša s slino, pa obtežuje želodec in povzroča lenivost. Tudi se uživa jed prevroča, kar škoduje zobem, grlu in želodcu. To goltanje pa tudi vzbuja pohlep po jedi, da se zdi, kakor bi človek žrl in ne s premislekom užival.

K dostojnosti pri jedi spada tudi to, da so otroci pri jedi snažni. K mizi naj pridejo vsi umiti. Vsak naj zna prav rabiti žlico, vilice in prtič. Z golo roko naj se jed ne prijema in ne tlači v usta; kosci naj se razrežejo, z ustí naj nihče ne cmaka, ne lovi iz jedi boljših kosov in ne posega po sosedovi jedi. Tudi naj se pri mizi ne dopušča nikako presojanje, ali je jed povšeči ali ne, ali ima kdo več ali boljše, kaj bo prišlo na mizo jutri in v nedeljo — použij v miru, kar se ti je dalo, Boga zahvali pa na delo! Res, tudi molitev pred jedjo je varihinja dostojnosti in zmernosti. Že s tem, da mora otrok nekaj časa čakati na jed, ki je pred njim, se vadi v odpovedi; vrhu tega pa da po molitvi tudi ljubi Bog »dobrega duha tem, kateri ga prosijo« (Luk. 11, 13). Seveda pa te dostojnosti pri jedi med deco ne bo tam, kjer ometa vsak otročaj posebe svoj piskrc ali ponvico, am-

pak le tam, kjer je družina pri jedi skupaj. Oče na častnem mestu, mati ob njegovi desni, otročiči pa — čim mlajši tem bliže očetu in materi. Le pri taki družinski skup-

nosti je mogoče ohraniti med deco tudi pri jedi red in dostojnost, veselje in ljubezen, pa opaziti tudi hvaležnost otrok do staršev, ki božje dari služijo in dajejo.

Mala izvoljenka.

P. Cassian Karg — A. Kordin.

(Dalje.)

II. Prijateljstvo.

Iščeš prijatelja in ga ne najdeš; ne najdeš ga, ker ga prav ne iščeš.

Klara ni bila vsiljiva s svojimi težavami, zlasti ne napram duhovniku. Bila je rahločutna — obzirna in plemenita ter je raje duhovnika razbremenila nego obremenila. Tudi ni imela namena vdajati se misli, kakor da je napredek dušnega življenja samo uspeh »znamenitega duh. voditelja«. Duše se morajo same voditi! Duhovnik pripomore, da duše najdejo Boga, da ga spoznavajo ljudje, se ž Njim združujejo.

Klara pa je le hotela gojiti v svojem srcu duha duhovništva. Zamišljala si je to povsem naravno in apostolsko. Ali ni tui tebi mar za dušo tvojega brata, tvoje sestre, tvoje prijateljice? Ali je to skrb samo duhovnika? Ali nisi ti s svojim značajem, s svojim poklicem morebiti mnogo bližji njihovim dušam kakor tuj duhovnik? Gotovo je, da se dobe duše, katerim boš le ti, ako se jim posvetiš, postal rešitelj in jih boš vodil k Dobroti, Resnici in Lepoti. Tvoje delo bo delo diakona; to delo bo pa dovršil duhovnik z oblastjo, ki je dana njemu samemu.

E. Wante:

D. za kršč. umetnost, Monakovo.

Kraljica maja.

Iskrene so besede pisateljice Imle: Nekaj čudovitega je pravo prijateljstvo. Zakaj ljubiš prijateljico? Ti boš odgovorila: ker soglašam z njo. To pomeni, da njena dobra nprav odpomore tvojim slabostim in nasprotno. To pomenja, da morata biti edini v najvišjem in najlepšem stremljenju, ki more napolnjevati dekliška srca. To pomenja, da moraš imeti potrpljenje z njenimi napakami in prenašati njene neljube in odbijajoče navade, a vedno truditi se za njenoboljšanje. Izogibaj se otroške priliznenosti, ki te onečašča in pokvarja, ker njene slabosti rada hvališ, namesto da bi jih odločno grajala. Čuvaj se pa tudi čutnosti, ki skvari lepo sliko pravega prijateljstva in pelje mesto navzgor, navadno navzdol.«

V krogu mladih ljudi bomo navadno dolgo iskali, preden bomo našli duše, ki so si v plemenitem prijateljstvu vdane, se notranje izpopolnjujejo in so napolnjene s svetim tekmovanjem.

Kakor nežna cvetka pričakuje prvega diha solnčnih žarkov, da se vzpne v bujno cvetlico, tako je čakala Klara na trenutek, ko je svoje čisto srce razodela v 14. letu svoji prijateljici. Prijateljstvo sta sklenili v Gospodu, tako da je bil On hrepenenje in izliv njenih čistih src. Prijateljica Berta je razumela svojo nekoliko mlajšo prijateljico Klaro in zato jo je mogla vzgajati bolje kot drugi njeni vzgojitelji. V mladih dušah se odigravajo boji, ki jih razume le tisti, ki uživa popolno zaupanje. Kako so naše sodbe včasih krivične, ker vidimo samo bojišče, nismo pa videli onega junaštva, s katerim so se borili zmagovalci. Kako zaupanja polno pa je srce napram prijateljici naše duše. Kdo more bolje vplivati, ako ne prijatelj, prijateljica? Zakaj ne greš na ples, na drugo nedovoljeno zabavo? Ker ti je prijateljica pogledala v srce; zabrneta je ona struna, ki je najdozvetnejša za to razvedrilo, a pokazala ti je drugo struno, ki je brnela, ko si zjutraj stopala po cerkvenem tlaku in prejela pri obhajilni mizi Gospoda. — Kakšna disharmonija, nogočasje!

Zato naj bo pravo prijateljstvo — sozvočje dveh čistih duš, ki sta se našli. Kakor da bi skupaj izšle iz rok božjih, tako naj skupaj stopata skozi življenje.

Leta 1918., oktobra meseca je Klara zopet iskreno občutila željo, da bi vstopila v samostan. Njena prijateljica Berta jo je stavila pred odločitev, da naj opusti svoje srčne želje, ako se ne krijejo z voljo božjo. Poslala ji je razglednico z Jezusom kot Dobrim pastirjem z ovčico na ramenih.

Dobra Klaral

Sliko poznaš in razumeš, zlasti: »Jaz poznam svoje ovce« ... Da, to se lahko tudi razume: ni vsakdo poklican v redovni stan. In kdo ve, ali sem ravno jaz? Predvsem nisem dovolj zdrava. In zdravje smatram za prepotreben pogoj. Ali misliš tudi ti tako? Meni pa manjka vsak dan kaj. Takšnega človeka vendar ne morejo nikjer rabiti. Ako ne bom bolj zdrava, potem je volja božja, da ostanem med svetom. Da, potem naj velja: ne tako kot jaz hočem, ampak kakor ti!

Ti se boriš z enako mislijo. Morebiti najdeš odgovor v teh vrsticah, ki veljajo seveda meni. Razbrala sem pa to med tvojimi vrsticami, ki sem ti zanje pristrčno hvaležna.

Tvoja Berta.

Kako toplo in obzirno pismo. Saj jo je poznala, da jo Bog hoče imeti med svetom, čeprav je bila zrel sad tudi za redovniško življenje.

Berta jo je razumela in vpoštevala. Piše: »Po neprespani noči sem se odločila. Pripravljena sem vse žrtvovati. Kakor Bog hoče.«

• • •

Morebiti bo ta ali oni smatral način takega prijateljstva za nedosegljiv ideal, pa sem uverjen, da je to najlepši način vzgoje mladih sorodnih duš, ki živijo v svetu, ki delajo in trpijo, navadno nerazumljene. Pa se srečata — in veselje je odslej v njunih srcih. Vendar kakor pravi lepo p. Peter Lippert: »Najti takega prijatelja je stvar ekonomije milosti božjega usmiljenja. Za takega prijatelja je treba prositi in moliti. On vas bo pripeljal k Bogu!« Pač najlepša naloga, ki si jo moremo želeiti!

UTRINKI.

Materina roka, ki ureja, neguje in blagoslavlja, — materino srce, ki ljubi, trpi in prenaša, se prav spozna potem, ko so mater odnesli na pokojišče.

Tožimo, da nam lastne zadeve delajo polno preglavic in nevšečnosti, in vendar se tako radi vrtikamo v zadeve drugih ljudi.

Pismo iz Aleksandrije.

P. Adolf Čadež.

Aleksandrija, 12. febr. 1926.

(Dalje.)

4.

Čez teden dni sem zopet prišel v azil in sem vprašal prednico, če je begunka spisala, kar sem naročil.

»Spisala je«, pravi prednica, »in še prav na dolgo in široko, pač pa zelo zmešano. Tudi pravopis je pomanjkljiv; toda razumljivo je pa vse in pisano tudi prav čedno. Vi boste že vse razumeli, ker vam je stvar znana; toda dvomim, če bo gospod škof mogel to razumeti.«

»Mu bom že jaz vso stvar pojasnil.«

Radi točnosti poročila povem, da sem dekletovo pisanje uredil, marsikaj izpustil, ker so se nekatere stvari ponavljale; marsikaj sem z drugimi besedami povedal, ker je bilo napisano neokretno. Vsebina pa je ostala nespremenjena.

Da bi begunka mogla svoje življenje popisati leposlovno, tega pač od nje nihče ne more zahtevati; ima premalo šole. Morala je vedno trdo delati in veliko trpeti; bila je revna mlada sužnja v pravem pomenu besede.

»Moje ime je Emilija.« tako se začne pisanje, »vsaj tako so me klicali ljudje, pri katerih sem bila. Kje sem rojena, ne vem. Enkrat sem slučajno slišala, da na Dunaju. Ne vem tudi, ali sem krščena ali ne. Tudi za to ne vem, koliko da sem stara. Zdi se mi, da imam šestnajst let. Človek, pri katerem sem živela od mladih nog, se imenuje Muhtar Said Avad in je Arabec; ona pa, ki je njegova žena in je Evropejka, se imenuje Fani Muhtar Said Avad. Živelimo v bližini električne železnice, ki gre iz Aleksandrije v Ramle, ne daleč od postaje, ki se ji pravi Bulkelej. Imeli smo slabo hišo, nekaj koz, par ovac in več prešičev. Živino sem morala opravljati jaz.

Kdaj sem prišla v Egipet, popolnoma nič ne vem. Odkar se spominjam, sem pri teh ljudeh in sem vedno mislila, da so to moji starši. Ko sem odrasla, sem pa tuintam kako nepremišljeno besedo Arabca ali pa te njegove bele žene ujela in sem začela dvomiti, stali ta dva človeka moj oče in moja mati. Kako je prav za prav z menoj; odkod da sem in kdo so moji starši, še danes prav nič ne vem. Da z menoj nista lepo ravnala, se mi dolgo časa prav nič čudnega ni zdelo, ker pri revnih Arabcih je splošno v navadi, da se za otroke malo brigajo. Ko otroci dobro hodijo morejo, jih matere popuste kakor živina mladiče. Ti reveži, večkrat komaj osem let stari, si morajo sami živeža iskati, kakor že vedo in znajo. Meni se je vendarle malo bolje go-

dilo; dajali so mi vsaj jesti, četudi slabo in malo. Pustili so me tudi v bližnjo italijansko šolo k sestram, četudi ne vsak dan. Doma pa sem morala delati kot črna živina.

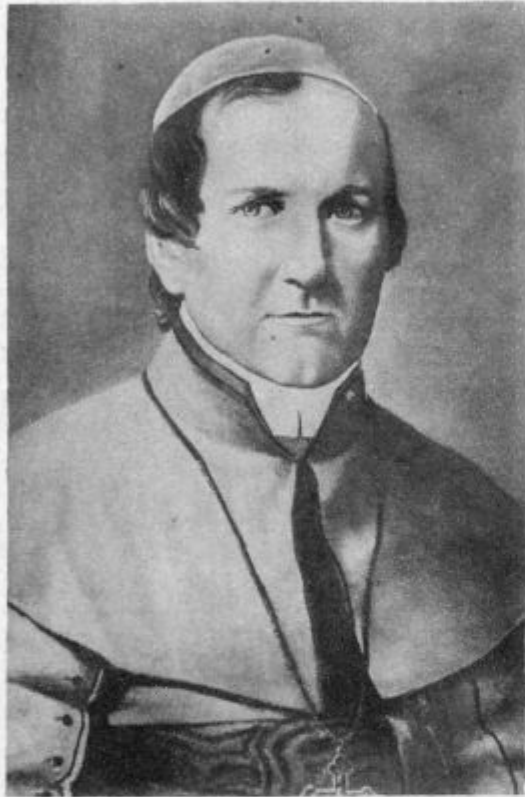
Jos. Plank:

Marijanišče, Ljubljana.

Pomoč kristjanov.

V šoli pri sestrah sem se učila tudi moliti in krščanskega nauka. Ko so se drugi otroci pripravljali za prvo sv. obhajilo, sem se tudi jaz učila. Ko pa so sestre od mene zahtevale krstni list, da bi bila mogla iti k sv. obhajilu, me moji ljudje niso pustili več k sestram. Čez nekaj časa nato, ko nisem več v šolo hodila,

ko sem imela kakih trinajst ali štirinajst let, je prišel enkrat k nam neki star, bolehav, bogat Arabec z dolgo belo brado. Poklicali so me v hišo. Morala sem se skrbno umiti in čedno obleči. Pripeljali so me pred Arabca, ki me je dolgo ogledoval od nog do glave; še zobe mi je pogledal. Kesneje je prav pogosto

Anton Martin Slomšek v prvih letih svojega škofovanja.

k nam prihajala neka ženska, bržkone je bila sestra bogatega in suhega Arabca, ki me je bil tako skrbno ogledal. Slišala sem nato, da so se pogajali, koliko da bi zame dali, če bi me vzeli. Nazadnje so se bili zečinili, da dajo zame 30 egiptovskih zlatih lir (to je okrog 8.500 Din). Obľubili pa so, da bodo kasneje še navrgli, če bodo z menoj zadovoljni. Obenem so mi napravili dvoje novih prav lepih oblek in nekaj perila. Vse to je plačal bogati Arabec.

Za kakšno službo so me iskali, nisem vedela. Mislila sem si, da bom šla za pestunjo ali za kako malo deklo in se nisem prav nič bala in ne branila. Vse je že bilo pripravljeno in zvečer so imeli priti pome.

Zdelo se mi je sicer čudno, da je bilo vse tako svečano; toda menila sem, da že mora tako biti, kadar gre kdo od hiše, in

upala sem, da me v novi hiši ne bodo tako hudo topli kakor doma, če bom pridno delala.

Zvečer, ko so me imeli v zaprtem vozu odpeljati, pridejo naenkrat povedat, da je stari Arabec nenadoma zbolel in da naj še par dni doma počakam.

Drugi dan navsezgodaj prihiti že poprej omenjena ženska, sestra bogatega Arabca nznanit, da je ta po noči umrl. Obenem pa je zahtevala, da naj moji ljudje dajo denar nazaj, katerega so bili zame prejeli. Toda naša dva, to je Arabec in njegova žena, sta odločno tajila, da bi bila denar zame že prejela. In ker ni bilo nobene priče, ko je bil rajni Arabec 30 zlatih lir odštel, je denar ostal njima.

Še nikoli v življenju se mi ni tako dobro godilo, ko ob smrti mojega prvega ženina. Jedli smo in pili in se gostili. Zakaj je bilo tako veselje pri nas ob smrti bogatega Arabca, sem šele kasneje spoznala. Moji ljudje so bili obdržali 30 zlatih lir in obenem še mene. Imeli so blago in denar in upali, da me bodo še enkrat in še dražje prodali kakor prvič, ko bom še večja in močnejša. Pred šestimi meseci so me res že vdrugič prodali. To pot pa so bili zelo previdni. Prav nič nisem vedela, da sem bila prodana. Ko sem šla od doma, mi niso nič povedali, ne da grem služiti, ne da se imam omožiti. Prodali so me bili gospodarju, ki se mu pravi Saragedin El Kahin paša. Za koliko sta me bila to pot prodala, ne vem povedati. Gotovo pa sem bila veliko dražja kot pred par leti, ker zdaj sem velika in močna, poprej sem pa bila majhna in šibka. V teh dveh letih sem bila ravno dorastla. Zdaj, ko sem bila šestnajst let stara, sem pa dobro vedela, kakšen razloček je med deklo in med ženo. Kako se mi je v tej hiši godilo, ne morem povedati, le toliko povem, da nisem bila ne za deklo ne za ženo. Zmerjali so me, zapirali in topli. Jestni in piti pa so mi hoteli dati še preveč, da bi me bili vpijanili; pa se jim ni posrečilo, pač pa se je meni posrečilo, da sem jim ušla. Po dveh mesecih sem bila zopet pri ljudeh, o katerih sem mislila, da so moji starši. Zdaj, ko sem bila vdrugič ob ženina, se mi je godilo vse drugače, kakor pa, ko sem ga bila prvič izgubila. Močna ženska brez usmiljenja me je držala in mož Arabec me je pretepal tudi brez usmiljenja. Pretepavala sta me tako, da se mi je na eni strani života naredila velika rana, ki jo zdaj sestra v azilu maže in obvezuje, pa se vendar še noče popolnoma zaceliti. Da ta neusmiljena ženska brez srca ne more biti moja mati, sta mi srce in glava pravila. Da sta me tako nečloveško tepla je bil vzrok ta, ker sta morala dati denar nazaj, ki sta ga bila dobila zame od paše, kateremu sem bila ušla. Sklenila pa sta bila, da me

bosta enkrat za vselej od hiše odpravila in za vselej prodala. Določila sta bila, da me bosta dala za ženo človeku, ki mu je ta hudobni Arabec stric. Tega človeka dobro poznam. Ima že dve ženi in dve veliki hčeri. Ker na noben način nisem hotela iti v njegovo hišo, sta me tako pretepla, da sem bila bolna.

V bližini naše hiše je živela neka žena po imenu Albertina Grasse. Ta je hodila k nam na delo. Ker nisem vedela, kam bi se bila obrnila, sem k tej pribežala. Ker Albertina ni vedela, kaj naj bi bila z menoj storila

in ker jaz nisem hotela nazaj k svojim ljudem, me je peljala naravnost v Aleksandrijo, na nemški konzulat, in sicer zato, ker govorim tudi nemško. Toda nemški konzul o meni ni hotel nič slišati. — 'Tvoji starši so Arabci,' mi je rekel, 'jaz pa z Arabci in s teboj nimam nič opraviti.' S temi besedami se me je odkrižal. Ker nisem nikamor več vedela, sem pribežala v katoliški nemški azil.

Prosim torej, da bi se me usmilili in mi pomagali. Prosim, da bi me sprejeli v sv. katoliško Cerkev in me krstili, če še nisem krščena. Nazaj k Arabcem ne grem več, ker to

Kapela v ljubljanskem duhovnem semenišču, kjer so se pred 75 leti prvič obhajale šmarnice.

bi bila moja smrt. Tudi Albertina Grasse, ki mi je pomagala, da sem zbežala, si ne upa več nazaj v Ramle, ker bi jo Arabci pretepli, če bi jo dobili. Dobila je stanovanje med Evropejci v Aleksandriji, kamor se ti Arabci iz Ramel ne upajo.«

najboljši svetovalec dobri prijatelj in redovni sobrat Anglež p. Dunstan. »Kaj je treba tukaj dolgo premišljevati,« je rekel takoj prebrisani Anglež, ko sem mu povedal, da se nekateri boje egiptovske oblasti, ki bo potegnila z Arabcem. »Dekle je brez dvoma evropejsko

in kot tako stoji pod belo-rumeno zastavo, to je papeževo. Dekle je pod internacionalno, mednarodno postavo varstva zoper kupčijo z belimi dekleti. Stvar je treba spraviti samo pred zbor konzulov v Aleksandriji, ki ima oblast in obenem tudi dolžnost skrbeti, da se ta mednarodna postava izvršuje. Gotovo je, da so brezvestni ljudje to siroto že enkrat ali že celo dvakrat prodali. Treba jo je oddati sestram kongregacije (reda) Delivrande, ki imajo v mestu svojo hišo. Te sestre morajo po postavi skrbeti za taka dekleta, ki so v nevarnosti, da jih po sili ne zavlečejo v zloglasne hiše ali jih celo ne prodajo. Če bi je nemške sestre ne hotele obdržati, jo bomo pa dali omenjenim sestram. Arabca in njegovo navidezno ženo pa bomo naznanili konzulom, da bodo te nečloveške ljudi prijeli. Mladenko je treba lepo poučiti in če še ni krščena, krstiti. Preskrbite ji nato primerno službo, da bo varna pred temi zverinami v človeški podobi.«

To so bile besede odločnega, obenem pa previdnega Angleža. O vsem tem sem nemudoma poučil sestro prednico v nemškem azilu.

6.

Ko sem čez par dni zopet prišel v azil, mi je sestra prednica vsa vesela rekla: »Gospod pater, izvedela sem, odkod da je ta deklica in da je krščena.«

»Kako ste pa to izvedeli?«

»Včeraj je bila prišla v azil ženska, pri kateri je bila naša Emilija in jo je zopet nazaj zahtevala, hkrati pa žugala s policijo. Dekle je k nam pribežalo, sem odgovorila ženski, in hoče postati kristjana. Mi jo bomo poučili in krstili, ker sama to želi. Obenem bomo celo zadevo izročili konzulom, da bodo ti poizvedeli kar je treba.«

»Vsega tega ni nič treba,« je odvrnila ženska. »Emilija je moja; njena mati mi jo je izročila. Pa tudi krstiti je ni treba, ker imam jaz njen krstni list.«

Botticelli:

Marija z Jezusom.

Firenca.

5.

Pisanje ubegle Emilije, ki je ušla Arabcem, sem predložil gospodu škofu. Vprašal sem obenem tudi drugod, kaj naj bi bilo storiti z dekletom in kako naj bi pomagali, da bi ne prišli v nasprotje z egiptovsko državno oblastjo, ki bi gotovo z Arabcem potegnila, če bi tožil. V teh škripcih mi je bil zopet moj

Ko je ženska to izrekla, je pokazala dve listini; iz rok jih pa ni hotela dati. »Prva listina,« je ženska rekla, »je spričevalo, da je mati dekletova svojega otroka meni odstopila. Druga listina pa je krstni list dekletov.«

»Četudi se je vse godilo v naglici, sem vendarle videla, da je krstni list od župnije Alservorstadt. Tudi ime in priimek dekletov sem v naglici prebrala. Alservorstadt je menda župnija na Dunaju. Ime in priimek sem na ta-le listek zapisala.«

Ko sem to videla, takrat sem pa ženski povedala, kar ji gre. Mi vse od vas vemo, sem

slušati, temveč jo je skoz vrata popihala in bežala, kar je le mogla.

To vam povem, gospod pater, te ne bo več v našo hišo. Izvedela je toliko in pa zardosti glasno, da tega ne bo nikoli več pozabila. Kaj pa naj zdaj storimo?«

»Zdaj je stvar pač lahka, ko vemo za ime in priimek dekletov. Pojdite jutri na avstrijski konzulat in tam vse še enkrat povejte in naročite, da naj konzul nemudoma piše na župni urad v Alservorstadt na Dunaj in naj zahteva krstni list za mladenko, ki je dobrih

Sv. Mala Terezija na mrtvaškem odru.

ji rekla. Mi vemo, da vi z dekleti kupčujete. Vi sami ste rekli, da ste to siroto dobili na Dunaju. Mi vemo, da ste jo bili pred par leti prodali za 30 zlatih egiptovskih lir. Mi vemo, da ste jo bili pred pol letom zopet prodali Saragedin El Kahin paši. Mi vemo, komu ste jo hoteli zopet prodati, pa vam je na srečo ušla. Mednarodna postava, ki nad njo čuvajo konzuli, prepoveduje pod hudimi kaznimi prodajati bela dekleta. Da vi in vaša sodruga kupčujete z dekleti, o tem konzuli v Aleksandriji že vedo. Le malo še počakajte in vsi, vaš grdi Arabec in vsa vaša grda črna golazen bo šla pod ključ. Kje vi in vaši krvosesi stanujejo, mi vse to vemo. Konzulati vam bodo te dni že konec naredili. — Hotela sem tej hudobni ženski še več povedati, pa ni hotela več po-

šestnajst let stara. Krstni list naj nemudoma vam pošljejo.«

Sestra prednica je šla takoj drugi dan na avstrijski konzulat in je tam vse naročila, kakor sva se bila dogovorila.

7.

2. februarja l. 1926. je prišlo z Dunaja od župnega urada v Alservorstadt pismo na prednico nemškega azila v Aleksandriji v Egiptu z rojstnim in krstnim listom za Hermino Habermiler (Habermüller), zakonsko hčer Friderika Habermilerja, žel. uslužbenca in njegove žene Marije rojene Praš (Prasch). Dekle je rojeno dne 16. oktobra 1908.

Kdo je bil tega pisma bolj vesel kakor naša Hermina, ki je izvedela, da ni arabske

krvi, temveč da je zakonska hči evropejskih katoliških staršev, da je krščena in da bo zdaj lahko k sv. obhajilu pristopila, ko bo zadosti pripravljena. Letos o Veliki noči bo šla prvič k sv. obhajilu, potem pa k sveti birmi.

Ko sem jo zadnji ponedeljek poučeval v krščanskem nauku, sem jo vprašal, če je kaj molila, ko je med Arabci živela. »Prav vsak dan sem molila zjutraj in zvečer Oče naš, Češčena Marija in Češčena bodi Kraljica...« Po-prejšnja leta sem molila, da bi me k sv. obhajilu pustili. Zadnja leta pa sem molila, da bi mogla zbežati Arabcem, ker sem se silno bala, da bi me dobil za ženo kak Arabec,

ki ima že več drugih žena, in bi me vsi pretepali kakor sta me tepla ta dva človeka.«

* * *

Ta žalostna prigodba naj bo v svarilo staršem, da naj na svoje otroke skrbno pazijo; kajti Hermina Habermiler je bila svoj čas skoro gotovo ukradena na Dunaju in odpeljana v Egipt, kar bo sodnijska preiskava že bolj natanko pokazala.

Hkrati pa naj bo ta »roman« v svarilo našim mladim dekletom, ki prihajajo v Egipt, da se tukaj ne poizgube, kar se žalibog večkrat prigodi.

Fantovska Marijina družba v Metliki.

1399.

Cerkveni zakonik, ki je veljaven za vso katoliško Cerkev, ima v točki 1399. to-le odredbo: »Prepovedani so spisi, ki katerokoli katoliško resnico napadajo ali zasmehujejo, ki sramote božičastje, ki skušajo cerkveno disciplino (red in uredbo — op. ur.) razrušiti, in ki nalašč sramote cerkveno hierarhijo (papeža,

škofe, duhovnike — op. ur.), duhovniški ali redovniški stan.« — V sv. pismu (Mt. 18, 17) pa beremo: »Kdor pa Cerkve ne posluša, naj ti bo kakor pogan in cestninar.« — Kdor torej naroča, bere, širi, podpira časopis, ki ga zadenejo zgóraj navedene besede cerkvenega zakonika, je pred Bogom kakor pogan.

LISTEK.

Od satana k Bogu.

Adolf Retté — A. Kopitar. (Dalje.)

Zapustivši anarhijo, kam sem mogel iti? Bil sem še ves prešinjen s prevratnimi zmotami, zato sem se napotil med socialiste. Njih teorije mi sicer niso bile všeč, toda rekel sem si, četudi nisem njih pristaš, bi v njihovih vrstah morda le mogel proletarce poučevati in utrjevati za boj s premožočnimi meščani, ki jih stiskajo. Dasi posihmal anarhizma nisem več širil, sem vendar delavcem neumorno za-bičeval, naj čuvajo svoje koristi. Oznanjal sem strokovno organizacijo in celó ustanovil društvo za stavbne delavce. Toda tisti, ki po poklicu širijo strokovno gibanje, so mi bili ljubosumni, nato me obrekli, ker so mislili — zelo po krivici — da hlepim vsaj po časti mestnega svetovalca. Videli so, da se jim nudi korito, pa so menili, da so sami mnogo sposobnejši zanje nego jaz. Tako so mi odtujili delavce, ki sem jih bil združil, da so me nekega dne kar nahrulili in z nič kaj prijaznimi besedami prosili, naj se več ne prikažem v društvu, ki sem ga bil ustanovil.

Tega nisem zameril siromakom, ki so jih nahujskali proti meni. Ljudstvo je razuzdano dete. Komaj mu dopoveš, da sme, kar se mu ljubi, že razbije igrače, ki mu jih daš. Treba mu je gospodarja, ki je mil, toda odločen.

Misel na socialni napredek me je še tako prešinjala, da sem začel, ker nisem imel bolj-šega, posečati socialistične razumnike, hoteč stvari služiti s peresom. Tukaj sem mahoma doživel mnogo prevar. Ti mali frakarji, ti sadeži brezverske pravne ali profesorske šole, so se po večini smatrali za bodoče gospodarje republike. Nekateri so se v ledeni častihlepnosti kazali nesebične — zlasti Guesde-ovi pristaši — toda devet desetink jih je v socializmu videlo bedarijo, s katero se uspešneje ko pa z zastarelimi lažmi izkorišča Jakob Dobričina.

Nekoč so odhajali od javnega zborovanja in se pomenkovali med seboj, kakor sem jih čul, kako lahko ujamejo proletarce na lim, če jim prešerno obljubijo brezmejni napredek. Videl sem jih, kako spletkarijo za vladne službe. Presenetilo me je, na kako nizkoten način prevarijo in izpodrinejo kakega preprostega, kakor Joindry (izg. Žuandri), ki si je bil s požrtvovalnostjo pridobil naklonjenost pri delavcih. Skratka, presodil sem jih prav hitro po njih pravi ceni: umazani, brezvestni mogotci v središču, ki odirajo še huje ko ka-

terikoli njih tekmecev med radikali. In obrnil sem jim hrbet...

Za zmeraj sem se ločil od njih neki veliki petek zvečer. Razni veseljaki pri »Mali republiki« so v Parizu priredili mastno pojedino in veliko zborovanje, na katerem so hoteli delavcem dopovedati, da so največji umetniki na svetu. Govorila naj bi Anatole France in Jaurès (izg. Anatol Frans in Žorès).

Dasi so me počastili z vstopnico, nisem prišel na pojedino, kajti še od prejšnjega leta sem se sramoval, da sem bil bolj iz slabosti ko iz hudobije na takem bogokletnem popivanju. Sicer me je pa ogromna glupost takih manifestacij vsekdar malo mikala. Pač pa sem se podal na zborovanje, ker sem bil silno radoveden, kako bo pisatelj »Rdeče lilije« pričel lizati pete kraljici-prostačini.

Stvar se je vršila v »Gledišču pri vratih svetega Martina«.

Vstopnica mi je dala pravico do sedeža za mizo in govornika na odru. Ko me je preiskalo nekaj državljanov-zaupnikov, ki jih je najbrže »občujoča toplota pri pojedini« jako ganila, sem stopil na odrnice.

Zastor se dvigne. Dvorana je polna. Zborovanje se prične. Zatulijo v zboru mednarodno pesem. Nato se pa veseli pijanček Gèrault-Richard (izg. Zeról-Rišár) postavi pred šepetalnico in v kratkem nagovoru glede na obletnico smrti Gospoda našega obilno sramoti Boga.

Viharno zaploskajo in navdušeno iznova zatulijo mednarodno.

Ko se hrup poleže, se dvigne g. Anatole France in prične svoj uvod. Zdi se, da je preplašen, kajti najbrže je to njegov prvi nastop pred preprostim občinstvom. V govoru je jezik izbran, kakor v vsem, kar podaja ta odlični pisatelj, in na dnu se mu poznajo nezmislne teze, ki naj jih brani. V njem dobiš, kakor se prileže, izdihljaje k napredku, laskavosti za delavce in nekaj socialističnega lirizma. Ker se govornik prvič klanja množici, je z besedo v zadregi in celó besedilo njegovih stavkov nima pravega zanosa. On, ki je kočljiv, lahko živ in do mozga z zasmehom prepojen brezverec, se okorno kreče med občimi izreki. Toda z roko ni kretal, čemur se je posihmal že priučil.

V svojem govoru je hotel pokazati, da umetnost, vsa umetnost, sme in mora biti do-

stopna tudi neukim, kar sicer socialisti silno radi deklamirajo. Samo vprašali so se, vider da premeteni France meče svoj talent kakor slamo nevedni prostačini pod nože, na kakšen način bi mu poslušalci v danem slučaju razumeli pretenki skepticizem in izbrane govorniške cvetke, ki mrgolijo v njegovem delu, česar pa ni pojasnil.

France-ov govor se je končal z nesrečnim izrekom, ki odreka pometačem in snažilcem umetniško sposobnost, in priznava, da so zlatinarji, rezbarji in neki mizarji že »skoro« umetniki.

Uspeh je srednji, zaploska malokdo. To zapazi Jaurès in ves prezirajoč tako hladen nastop v prilizovanju, se skokoma dvigne, da razplamti poslušalce. Z jasnim licem stopi na rob pozornice in zakrili z ročicami kakor vetrnik, ki prične preizkušati pred obratom peruti. Nato se razpoči z zvonko laskavostjo natrcani mehur.

Povzame zadnji spev g. France-a, a to zato, da ga razširi in poglobi. Prizna najprej dogmo, da so vsi delavci umetniki — ne vedé. Poveljuje drvarja, ki si vešče teše bruno, kar je — po Jaurèsovem — vsaj toliko vzvišeno kakor odeti misel z izbranimi ritmi. Potem posredno sledi nauk g. Anatolu France-u, katelega v motnih, a slučajno precej jasnih besedah ošvrkne, ker ni proglašil, da je proletariat v vseh stvareh pristojna oblast.

Dalje je bilo treba darovati nekaj odličnih žrtev na oltarju tega malika. Jaurès tega ne zamudi: poseže v preteklost in zdela Goetheja, češ da je aristokrat in diletant, žigosa njegovo olimpijsko veselost in mu zameri, ker ni napovedal in počastil socializma, še preden se je le-ta pojavil. Na vrsto pride oče Hugo, ki prejme kratko, nekoliko laskavo priznanje za »Kazni«, a Jaurèsu je žal, ker se je predrznil opevati lepoto evangelijev in braniti Boga, da-

si so mu odsvetovali politiki v njegovi bližini. Govor se konča z nekoliko izbruhi zoper Cerkve in z oboževanjem proletariata, ki mu je vzvišen kakor nebeško bitje, obdarovan z vsemi krepostmi in zmožen vse razumeti. Dušiča burja utihne: Jaurès umolkne.

Navdušenje v dvorani zdajci prikipi do blaznosti. Ni drugega ko besno ploskanje, gromovito vpitje moških, cviljenje žensk in ropot, kakor da si med častilci svetega Vida. Prostačina se sama obožuje.

Jaurèsova nesramnost me je zbolela. Mar mu ni bilo dovolj, da se je možakar, ki je v devetnajstem stoletju napisal najlepše verze — in največje budalosti — oče Hugo tako ponižal, da je v »Zločinski zgodbi« zapisal: »Ljudstvo je vsekar vzvišeno, celó kadar se moti«? Mar se mu ta plitvost ni zdela dovolj skrajna, da bi odtehtala tisti borni ostanek vere, kolikor je ima ta deistični pesnik v »Premišljevanjih«?

Glede Goetheja sem se moral smejati. Kaj pa zaležejo izbruhi kakega Jaurésa napram temu bistrournemu in ošabnemu velikanu, ki je bil edini, ki je v modernih časih znal proslaviti in oživiti antično umetnost in podati v »Faustu« v sijajnih kriticah satanovo psihologijo? —

Zlasti me je bolelo radi g. France-a. Zdelo se mi je strašno, da je tak pisatelj zašel v brlog hudih zveri in tako bil tepen, ker je izpodbujal omejeno množico, ki je napolnjevala dvorano, in pobirače svobodomiselnih odpadkov, ki so se šopirili na odru.

Danes menim, da je g. Anatole France to brco pošteno zaslužil, toda tedaj sem živel le umetnosti in sem trpel, ker je bil ponižan.

Medtem sta mi soseda strašno ropotala. Preprosti Lacour se je vrtel kakor zbegana lutka v lutkovnem gledišču in kričal na vso moč: »Bravo, Jaurès! Bravo, Jaurès!«

Posvetovanje voditeljev.

Marijine družbe se tako pomenljivo imenujejo Marijina armada, ki se bori pod zastavo in vodstvom Marijinim proti vsem protivnikom čednosti in zveličanja. Armada zmaguje, če ima spretno, pogumno in vztrajno vodstvo, vešče in preudarne generale. Načelniki velikih čet pridejo v odločilnih, tehtnih trenutkih na skupno posvetovanje, na vojni

svet, da se pomenijo o enotnem ravnanju ter o važnih posameznostih, ki so lahko odločilni za celotni uspeh. Tako je treba tudi v vodstvu armade Marijine enotnega ravnanja, spretno taktike, točne uporabe danih sredstev, da se desegajo zaželjeni smotri, končna zmaga. V ta namen je sklicalo osrednje vodstvo Marijinih družb v Ljubljani voditelje

Marijinih družb k skupnemu vojnemu svetu. Došlo je lepo število duhovnikov - voditeljev: nič manj kot 120, znamenje, kako zna naša duhovščina ceniti pomen Marijinih družb za vzorno krščansko življenje posameznikov ter za obnovitev in okrepitev verskega življenja po župnijah sploh.

To misel je poudarjal zlasti prvi predavatelj spiritual dr. C. Potočnik, ki je govoril o važnosti Marijinih družb za naš čas. — P. Viktor Kopatin je razpravljal o prenovitvi Mar. kongregacij. — Zelo sveže je razvijal važne nove misli prof. dr. Gregor Rožman, ki je z njimi razvnel mnogo volje za ustanavljanje mladeniških in fantovskih Marijinih družb. — Praktična navodila za uspešno vodstvo Mar. kongregacij je pa podal škofijski voditelj kanonik Al. Merhar.

Končno je sledil razgovor o raznih navseh in željah posameznih voditeljev, ki so

razjasnili marsikatero težkočo pri vodstvu in skrbi za družbe. Glede zgradbe Marijinega doma, ki bi mnogo pripomogel za razvoj družbenega življenja, so zborovalci odobrili predlog, naj se z zgradbo v sedanjih težkih družabnih odnošajih še počaka. (S tem seveda ni rečeno, da je misel pokopana, kakor se tudi ni zahtevalo, da bi se moral dom takoj ali kmalu graditi. Za tako namero je treba časa, dobre volje, denarja in zopet denarja. Če pride od te ali one strani donesek za temeljni kamen, ali zapuščina za par opek, se bo to s hvaležnostjo zabeležilo v proslavo Mariji, ki naj ji zraste nov dom — četudi šele čez 50 let. Op. ured.)

Pri popoldanski pobožnosti v stolni cerkvi so udeleženci slovesno obnovili posvečenje Mariji, nebeški Kraljici, ki jo je v presrčnih besedah proslavil prior Valerijan Učak.

Kongregacijsko življenje v zavodu sv. Stanislava.

Prvi člani Marijine družbe so bili dijaki v rimskem jezuitskem zavodu. Po njih zgledu so tudi drugi dijaki začeli Marijo voliti za svojo gospo, zavetnico in mater. V zavodu sv. Stanislava se je že v 3. letu obstoja ustanovila Marijina družba. Ko so prvi člani doraščali, je bilo treba misliti na novo kongregacijo za mlajše dijake. Zdaj lepo uspevata dve družbi: v prvi so višjegimnazijci, v drugi gojenci nižje gimnazije. Obe sta posvečeni Brezmadežni in sv. Stanislavu. Voditelja sta oba gimnazijska kateheta. Vsaka zase ima redne tedenske shode v družbeni kapeli, ki je posvečena Brezmadežni, sv. Stanislavu in sv. Alojziju; le v majniku ni shodov, ker se vsi člani udeležujejo šmarnične pobožnosti. Shodi se začenjajo s petjem Marijine pesmi. Skupno sv. obhajilo imata navadno šestkrat na leto; takrat poje pri sveti maši pevski odsek prve družbe. Redni sprejem je vsako leto 8. decembra; pri tej slovesnosti prestopijo petošolci iz druge družbe v prvo. Po svečanem sprejemu prirede člani redno poučno-zabavno akademijo v proslavo Brezmadežne s petjem, glasbo, govori in deklamacijami, včasih tudi s primerno igro. Izredno imata obe družbi tudi kako drugo skupno prireditev, n. pr. misijonsko ali majniško.

Prvi sprejem v prvo Marijino družbo je bil 8. decembra 1907, ko se je 18 dijakov posvetilo Mariji. Voditelj je bil takratni generalni prefekt dr. Janez Zorè. Doslej je bilo sprejetih 480 dijakov. Izmed teh jih je umrlo že 28. Zdaj je v družbi 90 zavodovih dijakov, nekaj bivših dijakov, en gost in en kandidat.

Samo 6 višjegimnazijcev ni v družbi. Izmed izstopivših članov jih je nekaj prestopilo v bogoslovno in akademsko družbo; precej pa se jih je po odhodu iz zavoda družbi izneverilo.

Prva družba ima evharistični, misijonski, apologetični in pevski odsek. Tri odseke (znanstveni, književni, treznostni) je l. 1921. prevzela dijaška organizacija. Dokler je še vzdrževala književni odsek, je imela list »Domače vaje«, ki so ga ustanovili že gojenci v Alojzijevišču. Odseke vodijo dijaki pod pokroviteljstvom družbenega voditelja, pevski odsek pa pod vodstvom profesorja petja. Načelnik vsakega odseka, razen pevskega, ki ima večkrat pevske vaje, skliče navadno po 6 sestankov na leto. Vsi odseki pa se sestanejo skupno še posebej v začetku in ob koncu šolskega leta. Pri sestankih nastopajo dijaki s primernimi deklamacijami in predavanji. Najbolj se poudarja važnost evharističnega odseka, ki naj goji notranje življenje posebno s tem, da pospešuje pogostno sveto obhajilo in obiskovanje sv. Rešnjega Telesa. Člani tega odseka imajo vsak petek kratko skupno počestčenje najsv. Zakramenta. Pri misijonskem odseku se člani ogrevajo za poganske misijone in za zedinjenje razkolnikov. Nekaj članov daruje vsak dan sv. obhajilo v misijonski namen. »Katoliških misijonov« ima 40 izvodov. Udeležba pri sestankih bi bila včasih lahko večja. Prva družba oskrbuje lastno knjižnico, ki v njej zbira večinoma knjige nabožne vsebine. Primerne nabožne knjige si morejo izposojevati tudi iz zavodove bogoslovne knjižnice.

Druga Marijina družba se je ustanovila leta 1910., ko je bilo 8. decembra sprejetih 20 kandidatov. Doslej je bilo sprejetih 598 članov; točasno je vpisanih 142 članov in 82 kandidatov. Ima evharistični, misijonski in treznostni odsek. Živahno delo v odsekih pospešujejo sestanki s primernimi predavanji in deklamacijami. Posebno je delaven misijonski odsek, ki nabira znamke in denarne prispevke za misijone. Lansko leto je nabral

931 Din. »Katoliških misijonov« ima naročenih 130 izvodov, nekaj tudi »Odmeva« in »Zamorčka«. Druga družba izdaja list »Jurtranja zarja«.

Tako si obe družbi prizadevata, da bi pripeljali svoje člane po Mariji k Jezusu. Vsega ne dosežeta pri vseh dijakih, vendar pa mnogo koristita tistim, ki se jima pridružijo z ljubeznijo in navdušenjem. J. Pavlin.

Vtisi duhovnih vaj.

(Po zahvalnem pismu J. O., — člana Mar. družbe.)

Izpolnujem željo, da Vam izrazim vtise izza bivanja v »Domu duh. vaj«.

S kakšnimi čuvstvi sem stopil v sveto tišino sobice, Vam ob najboljši volji ne morem prav opisati. Bila je naenkrat zame tako ne navadna sprememba.

Prvi dan duh. vaj (v nedeljo 6. decembra 1925) me je sicer telesno malo zeblo, pa so to odtehtali govori, ki so segali vprav radi svoje praktičnosti globoko v dušo in jo ogrevali čedaljebolj.

Molk. — Malo težka je za fanta ta točka duhovnih vaj, posebno, ako ima poleg sebe prijatelja, s katerim že dolgo časa ni bil skupaj. No, pa dobra volja preмага tudi to. Končno je pa človek vesel in zadovoljen sam s seboj.

Dolg čas? E, v »Domu duh. vaj« ga ni! Dolg čas in lenoba bežita, saj zvonec kar venomer priganja, ne sicer k telesnemu naporu, pač pa k sadonosnemu duševnemu delu. Ko je glava, neveščča premišljevanja, težka in trudna, pa se človek zateče v kapelico in se v molitvi okrepi in odpočije. To so trenutki, iz katerih rosi tako obilen blagoslov, da ga človek jasno občuti v sebi!

Skupne molitve, skupno poslušanje govorov, pa molk in samotno bivanje v sobicah —

o, to vzbuja v vsakem udeležencu resne, globoke misli.

Sv. obhajilo po duhovnih vajah! To je sreča nepopisna. Zahvalna himna privre iz duše polne radosti in sreče. Končno pride še blagoslov, ki naj nas spremlja v vsem našem življenju in delovanju; ter naj nas utrdi v dobrem, da bomo vztrajni in močni bojevniki za čast božjo.

Navzočnost prevzv. nadpastirja je sklepno pobožnost silno povzdignila, v nas pa pokrepila vdanost, spoštovanje in ljubezen do cerkvene oblasti.

Prišel sem v »Dom duh. vaj« z namenom, da zadobim pravo jasnost v zadevi svojega poklica, da se utrdim v duhovnem boju in da se naučim svetega miru, ki ga človek med svetom ne najde. Spoznal sem, da naj ostanem pri poklicu, v katerem sem. Zadolobil sem veliko milost molitve. Mislim sem prej, da pride vse nekako samo po sebi; tu sem pa spoznal, da Bog dá rad vsega, toda mi mu moramo izkazati čast in ga tudi prositi za vse, česar potrebujemo, bodisi v dušnih ali telesnih potrebah.

Bodite zagotovljeni, g. voditelj, da seme, ki ste ga sejali v naša srca, ni vrženo na skalo ali poleg pota ali med trnje; marveč, da je padlo na rodovitno zemljo, kjer bo vzkalilo in rodilo — upamo — stoteri sad!

„Tako naj sveti vaša luč . . .“

V premislek našim fantom in možem: Nedavno je imela Mar. družba za može v mestu Landshut (na Bavarskem) svoj glavni praznik. Ni bila zunanja proslava glavna stvar, marveč poklonstvo božjemu Zveličarju v presveti Evharistiji. Nič manj kot 2000 mož se je razvrstilo k angelski mizi. Prejeli so sveto obhajilo z največjo pobožnostjo v spodbudo

vsemu mestu. Hkrati je bilo 300 mož iz mesta in okolice nanovo sprejetih v kongregacijo. To je bil prizor, da so ga bili angeli veseli. Veselo znamenje za naše verskohladne čase! Za slavnostnega govornika je bil povabljen kardinal Faulhaber iz Monakovega, ki je znan kot odličen govornik in neustrašen bojevnik za čast božjo.

Po svetu

50 misijonskih sestrah je imelo 14. marca poslovilno cerkveno slovesnost v materni hiši v Steylu. 12 jih je takoj odpotovalo v Brazilijo in Argentinijo; druge so določene za Kitajsko, Indijo, Filipine, Novo Gvinejo i. dr. Omenjene misijonarke so večinoma iz kolinjske, münsterske in paderbornske škofije.

Za dostojnost. Z vsjo odločnostjo in resnostjo je papež Pij XI. priporočal v svojem nagovoru o priliki, ko so se mu po starem običaju predstavili rimski postni pridigarji, naj povzdignejo svoj glas zoper nedostojnost v ženski obleki, ki je naravnost sramota. »Varujte čast hiše božje« — je zaklical sv. oče — »branite pa tudi čast dušnega svetišča, ki se tolikrat oskrunja vsled pomanjkljive modne obleke. Več resnosti in ostrosti je v tem oziru treba zahtevati tudi od zavodov in vzgojevališč...«

Apostolski poklic. Neverjetno se sliši, pa je le res, da so se nedavno štirje francoski slikarji-umetniki posvetili duhovskemu, oziroma redovniškemu stanu. Med njimi je predsednik slikarske zveze Jourdain, ki je stopil v pariško semenišče.

Sedemstoletni smrti spomin sv. Frančiška Asišk. hočejo v Italiji proslaviti tudi s tem, da nameravajo ustanoviti v Florenci katoliško vseučilišče, podobno kakor v Milanu, ter ga posvetiti svetniku. — Nedavno so priredili »vseučiliški dan« v prid milanski Srca Jezusovega univerzi. Zbirka je donesla 1 milijon 890 tisoč lir.

V katoliško Cerkev je bila sprejeta v Rimu grofinja Šarlota Wurmbbrand, rodom z Danskega.

Žalosten slučaj se je pripetil na otoku Vis, kjer je prestopilo okrog 200 katoličanov v pravoslavje. Če so to storili samo zato, da bi bili kot pravoslavci — kakor se jim je obljubilo — prosti dajatev cerkvenim občinam, izpričujejo omenjeni odpadniki silovito nevednost v verskih rečeh, ko bi vendar morali vedeti, da pomeni odpad od Cerkve — odpad od Kristusa. Vera ni kaj takega, kar

danes imam, jutri pa zavržem; ne! Vera je utemeljena v božjem nauku, ki je eden in ga uči sv. katoliška Cerkev. Kdor zavrže ta nauk, zavrže Kristusa samega.

Ameriška vlada je dala na razpolago svojo galo-ladjo, ki bo 9. junija odpeljala iz Genove evropske škofo in kardinale na evharistiški kongres v Chikagu; 9. julija jih bo pa zopet pripeljala nazaj v Genovo.

Posvetitev katoliškega ženstva Materi božji. Zadnje jesen so zastopnice katoliških ženah na zborovanju v Rimu sklenile, da hočejo izvoliti Marijo, diko in krono ženstva, na slovesen način za svojo najvišjo zaščitnico. V to je bil izbran 25. marec. Na Dunaju je bila slovesnost posvečenja v dvorni cerkvi, kjer je kardinal dr. Piffl vpricho zbranega odličnega ženskega sveta molil posvetilno molitev.

Tako, tako! Proti umazanemu tisku je vložen v zakonodajnem zastopu države New-York zakonski načrt proti pohujšljivemu tisku. Vodstvo tega boja je v rokah člana najvišjega državnega sodišča Jan. Forda, ki je katoličan. — Saj je pri nas po tiskovnem zakonu tudi prepovedana umazanja v tiskovnih proizvodih; toda koliko je danes takih postav, ki so samo na papirju!

Malo pozno... Rajni belgijski kardinal Mercier je nekaj mesecev pred smrtjo imenoval duhovnika Lamala, ki je doživel 100. leto, za kanonika. Odlikovanje je prilično pozno, a vendar je častitljivi odlikovanec preživel svojega škofa, ki je bil 25 let mlajši od njega.

Boj za mladino. V Nemčiji se začne šolsko leto o Veliki noči. Pred tem časom je vedno določanje in glasovanje, kam pošljejo starši svoje otroke: ali v versko šolo ali v simultansko (šola, kjer se zbirajo otroci vseh veroizpovedi in so brez verskega pouka). Organizacije dobrih staršev so vse storile, da bi omahljive roditelje prepričale o pogubnosti brezverstvene šole. V Monakovem se je odločila ogromna večina na dobro stran. 40.159 je bilo vpisanih na verske šole, 10.164 pa na brezverstvene.

Mesto sv. Male Terezije — Lisieux — obišče od dne do dne več romarjev, tako da že mislijo na zidavo velike bazilike.

Po domovini

Za proglasitev Slomška — blaženim. Ob 125 letnici Slomškovega rojstva se je kar enodušno pojavila želja, naj poklicani činitelji store vse potrebno, da se slovenskemu škofu in vzgojnemu pisatelju Antonu Martinu Slomšku, ki je umrl v sluhu svetosti, podeli čast oltarja. Na škofijstvo v Mariboru je zadnji čas došlo več tozadevnih prošenj. Prvi korak je storjen. Lavantinski škof dr. Andrej Karlin je pritrdil predlogu, naj se kot postulator pri škofijstvu izvoli prelat dr. Ivan Tomažič. Postulator bo zbiral vse potrebne podatke o življenju in delovanju škofa Slomška ter pripravil gradivo za škofijsko komisijo, ki se bo pozneje sestavila, da vso zadevo natanko preišče in presodi ter da jo predloži na pristojnem mestu v Rimu. — Lavantinski škof želi delo pospešiti, da bi ob 700 letnici ondotne škofije (1928) mogel pokazati v tem oziru že kaj uspehov. Župnijski uradi lavantinske škofije bodo dobili posebne pole z raznimi vprašanji, kamor bodo duhovniki in verniki zabeležili lastne spomine na Slomška, ali pa to, kar so o njem slišali od še živečih sodobnikov. Tudi bodo zbrali vse, kar je kje o njem zapisanega. Škof dr. Karlin prosi duhovnike in vernike, naj molijo k ljubemu Bogu, da čimprej poveleča svojega zvestega služabnika Antona Martina Slomška v duhovno korist vseh vernih Slovencev.

Ljubljanska škofija. (Kronika.) Imenovan je za župnika v Št. Janžu na Dolenjskem J. Črnilec, kaplan v Ribnici. — Začasni pokoj je dovoljen Francu Žužek, župniku v Smedniku, in Andreju Stenovc, župniku v Kolovratu. — Višji vojni kurat R. Zajc, duhovnik ljubljanske škofije, je postal tajni komornik (monsignore).

Goriški novomašniki. Na praznik Marijinega oznanjenja so bili posvečeni za mašnike gg. Ivan Juvančič iz Bovca, Peter Šorli iz Grahovega in Ivan Simeon iz Furlanije.

Veliko hrvatsko romanje v Lurd bo od 9. do 21. avgusta. Na potu v Lurd se bodo udeleženci pomudili v Genovi, Nici, Marsejlu; nazaj grede pa v Turinu, Milanu, Padovi in v Benetkah. V Lurdu bodo štiri dni. (Odbor je v Zagrebu, Kaptol 29. — Cena za III. razred 3600 Din.)

20letni jubilej nadškofa dr. Sedeja. Dne 25. marca je poteklo 20 let, odkar je bil dr. Frančišek Borgia Sedej nameščen kot knezo-nadškof v Gorici. Blagi višji pastir je imel v tem času mnogo, mnogo bridkih dni. Naj nje-

govo nelahko delo dobrotljivi Bog obilno blagoslovi ter naj ga ohrani še dolgo na odličnem in važnem mestu.

200letnica kanonizacije mladinskih zaščitnikov sv. Alojzija Gonzage in sv. Stanislava Kostke naj bi se proslavila povsod po skupnem načrtu in na način, ki bo naši mladini v vzgojnem oziru kar moči koristen. Pričakujemo, da se bo za to proslavo zavzela tudi šolska oblast.

Po naročilu sedanjega papeža Pija XI. naj se mladina po navodilih svojih katehetov karmoč številno udeleži letos pobožnosti šestih nedelj na čast sv. Alojziju. Ta pobožnost se najlepše izvrši ob nedeljah pred sopraznikom sv. Alojzija. **Letos od 16. maja do 20. junija.**

Škofijski list za ljubljansko škofijo prinaša pravkar obširno navodilo, kako naj bi osobito naši mladeniči tekmovali v češčenju obeh vzornikov. V to bosta mnogo pripomogla vzgojno prirejena življenjepisa sv. Alojzija in sv. Stanislava.

Smrtna kosa. V Radovljici so pokopali na velikonočni ponedeljek vpokojenega mornariškega župnika † Ivana Ambroža. — V Kandiji pri Novem mestu je umrl frančiškanski redovnik o. Otokar Aleš, bivši ljudskošolski učitelj v Novem mestu. Dosegel je lepo starost 72 let. Veličastni pogreb je pričal, kako priljubljen je bil pokojni pri vseh slojih. R. i. p.!

Naši škojfe na evharistiškem kongresu v Chikagu. Poleg ljubljanskega knezoškofa so prijavljeni za udeležbo na svetovni proslavi presv. Evharistije še naslednji cerkveni knezi iz Jugoslavije: dr. Ivan Šarić, nadškof sarajevski; P. Rafael Rodić, nadškof belgrajski; P. Josip Garić, škof banjaluški. Na pot se pripravlja tudi frančiškanski provincijal P. dr. Regalat Čebulj iz Ljubljane. Vseh Slovencev se je priglasilo za udeležbo nenavadno veliko število.

Tečaji v »Domu duhovnih vaj« v 2. četrtletju 1926. Maj: 1.—5. za mladeniče; 13. do 17. za železničarje; 22.—26. za može. — Junij: 3.—7. za mladeniče; 14.—18. za duhovnike; 19.—23. za mladeniče; 26.—30. za delavce. Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj zadnjega zgoraj imenovanih dni. Udeleženci naj bodo v »Domu« zvečer do 6. ure prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno priglase in natančno povedo, kdaj žele opraviti duhovne vaje. Kdor bi bil pozneje tako zadržan, da bi ne mogel priti, se mora pravočasno odglasiti, da napravi mesto drugemu. Oskrbnina znaša za ves čas 120 Din. — Pišite na naslov: Vodstvo »Doma duhovnih vaj«, Ljubljana, Zrinjskega c. 9.

Dopisi

Fantovska Marijina družba v Metliki je — kolikor je v današnjih razmerah možno — vzorno urejena. Ima prav dobre člane, ki se z veseljem zbirajo pod zastavo Marijino. Danes šteje družba 77 vrlih fantov. Priznati se jim mora, da nastopajo pri vseh družbenih in cerkvenih slovesnostih neustrašeno in polnoštevilno. Prav radi tega pa uživa fantovska Marijina družba med vsemi organizacijami v župniji največ spoštovanja. Naj na tem mestu pohvalno omenjamo neumorno in trudaljubivo prizadevanje g. voditelja — kaplana Antona Vovka za prospeh kongregacije. Vemo, da ne išče pohvale in da se ne žrtvuje za priznanje v časopisu; toda naj bo ta opomba vsaj skromna za zahvala vdanih fantov-družbenikov.

Dobova. Naša mladeniška Marijina družba je imela od 15. do 19. marca skupno z Orli duhovne vaje, ki so se izborna obnesle. Udeležba krasna in točna. Ganljivo je bilo poslušati zvečer lepe pesmi in gledati skupno slovesno sv. obhajilo na dan sv. Jožefa. Čeravno je družba še mlada, se vendar dobro razvija. Z Orli skupaj je bilo okrog 60 krepkih, vrlih mladeničev, a v kratkem se to število pomnoži, ker bo sprejetih nekaj novih članov v Marijino družbo in k Orlu. Mladeniči, držite se križa; v križu je zveličanje!

Volče pri Tolminu. Pri nas so bile Mar. družbe pred vojno nepoznane; le par deklet je v begunstvu spoznalo to srečno ustanovo in tudi v družbo vstopilo. Ko smo se povrnili v domačijo, smo slišali o Mar. družbi v bližnjem Tolminu, kjer je bila ustanovljena l. 1918. Sedem naših deklet je bilo v tej družbi, saj doma nismo imeli do l. 1920. niti dušnega pastirja. To je bilo za nas seveda jako slabo, posebno pa še za mladino, kar se še danes pozna. Leta 1920. smo srečno dobili lastnega duhovnika. Pa v tako težkih razmerah še ni mogel misliti na ustanovitev domače družbe. Ko je pa v maju l. 1922. prišel k nam za žup. upravitelja tolminski kaplan A. Kodermac, še mlad in jako vnet gospod, smo takoj vedeli, da bo premagal vse težkoče ter nam družbo ustanovil. In res. Komaj je bil pol leta pri nas, je že vabil dekliško mladino na stanovske nauke, kjer je razkladal nevarnosti dekliškega življenja ter priporočal dobro šolo: Marijino družbo. Izpočetka ni bilo posebnega odziva, vendar toliko jih je bilo, da je bila družba ustanovljena junija 1923. — 8. decembra istega leta smo imele prvi sprejem, ki je povečal družbo od 7 na 25 članic. Mala četa, a pogumna. Se istega leta se je ustanovil tudi Marijin vrtec, ki šteje danes 145 članov in članic.

Umevno, da je morala mlada Mar. družba prestat v tako razdrapanih povojnih razmerah vse polno nasprotovanj. Zdelo se je že, da ne bo mogla živeti. Pa Marija nam je dajala poguma ter vztrajnega in požrtvovalnega duha. Oskrbele smo si zastavo. Pohitele smo na Marijino romanje v Log na Vipavskem in na Sv. Goro. Udeležile smo se v polnem številu Evhariističnega kongresa v Tolminu in lansko leto tudi romanja v Dežnico k presv. S. J. Priznati si moramo, da smo se po vsakem takem romanju čutile bolj Marijine. — Lansko leto nam je gosp. voditelj zgradil v svojem gospodarskem poslopju prostorno dvorano z odrom, ki ima prvenstvo v vsej okolici. Junija smo prvič na njem poskusile s predstavo. Uprizorile smo »Roko božjo«. Dvorano dajemo na razpolago tudi prosvetnim društvom. Tu se večkrat zbiramo k poučnim predavanjem, h katerim vabimo tudi dekleta izven družbe. Prav tako jih vabimo na naše mesečne shode, ker privoščimo tudi njim dobre nauke in hočemo biti z njimi kar moč v prijateljskem razmerju. Še eno moram poročati, o naših najbolj solnčnih dnevih družbenega življenja. Za 8. december smo se pripravile s tridnevnicco. Vodil jo je g. F. Terčelj. Hvaležne smo mu za njegove v srce segajoče govore, ki so pripomogli, da se v naši fari od tistega časa bolj spoštuje Mar. družba. Praznik Brezmadežne — naš praznik! Dve slovesnosti: zjutraj sprejem 81 ženâ v novoustanovljeno družbo za žene. Nepozabni trenutki za vsa faro. Ob 10. uri pa je bilo sprejetih 12 deklet v dekl. družbo. Naj bi vedno ohranile belo oblačilo na duši, kakor jih je tisti dan krasila bela obleka in venec belih rož na glavi! — Zares, blagoslovljen je bil ta dan za našo faro! — Dekleta in žene! Marija je naša! Marija nas ljubi! Bodimo njene tudi me! Bodimo ji zveste z bogoljubnim in čednostnim življenjem! Naši domovi so vstali prenovljeni iz razvalin grozot. In mi, in naše duše? Marija nas bo peljala k solncu pravega življenja.

Družbenica.

Št. Peter na Notranjskem. Naj se enkrat tudi od nas kaj bere v Bogoljubu. Povemo na kratko to-le: Milosti polne dneve je imela naša kongregacija — z njo pa tudi druga dekleta — od 22. do 25. novembra m. l. Opravile smo duhovne vaje pod vodstvom g. F. Gregorca iz Štivana. Udeležba je bila kar polnoštevilna, govori izbrani in jako primerni. Dne 8. decembra se je družba povečala za 11 članic, ki so bile sprejete po skupnem obhajilu vseh tovarišic. Naša Mar. družba šteje zdaj 65 članic. Ustanovljena je bila že pred 20 leti. Splošno znamo dokaj točno ubogati in se ravnati po navodilih skrbnega voditelja; kakšna suha veja pa že tudi odleti. Dekleta — vztrajajmo pod Marijino zastavo!

Odpustki za mesec maj 1926.

1. Sobota, prva v mesecu. Sv. Filip in Jakob. P. o.: a) vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu sv. očeta; b) udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

2. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. R. Telesom. P. o.: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom br. presv. Srca Jez. — Danes ali v petek se prične pobožnost na čast presv. Srca Jez. Glej spodaj.

3. Ponedeljek. Najdenje sv. Križa. P. o. onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

5. Sreda, prva v mesecu. Sv. Pij. P. o.: a) vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu, prejmejo sv. zakramente ter molijo po namenu sv. očeta.

6. Četrtek, prvi v mesecu. P. o. udom br. sv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

7. Petek, prvi v mesecu. P. o.: a) vsem, ki prejmejo sv. zakramente, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom br. presvetega Srca Jez.; c) istim kakor včeraj. — Pričetek pobožnosti na čast presv. Srca Jez. Glej spodaj.

8. Sobota. Prikazanje sv. Mihaela. P. o. udom br. za duše v vicah danes ali v osmini.

13. Četrtek. Vnebohod Gospodov. Sveti Peter Regalat. P. o.: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkvâ; glej seznam odpustkov za Veliko noč v 4. številki »Bogoljuba«; b) udom br. naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; c) udom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi; d) udom Marijine družbe; e) udom škapularske br. karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; f) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom br. sv. Družine; i) istim kakor 17. dan. — V. o.

14. Petek. Kdor opravlja pred Binkoštimi ali v osmini praznika devetdnevnico na čast Sv. Duhu za zedinjenje sv. Cerkve, dobi vsak dan odpustek 7 let in 7 kvadragen, enkrat pa p. o. pod navadnimi pogoji.

17. Ponedeljek. Sv. Paškal. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška;

tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne.

18. Torek. Sv. Feliks Kant. P. o. istim kakor včeraj.

19. Sreda. Sv. Ivo. P. o. istim kakor 17. dan.

20. Četrtek. Sv. Bernardin. P. o. istim kakor 17. dan.

23. Nedelja. Binkošti. P. o.: a) udom škapularske br. karmelske Matere božje; b) udom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi; c) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; d) udom br. Sv. Duha danes ali v osmini, če obišejo bratovsko ali farno cerkev; e) udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta; f) istim kakor 17. dan. — Tretjerednikom v. o. — Glede devetdnevnice glej 14. maja. Kdor jo je že opravljal, jo lahko ponavlja in dobi iste odpustke.

24. Ponedeljek. Marija pomočnica. P. o. udom naše ljube Gospe vedne pomoči.

25. Torek. Sv. Magdalena Pačiška. P. o. udom škapularske br. karmelske Matere božje

30. Nedelja, zadnja v mesecu. Presv. Trojica. Sv. Ferdinand. P. o.: a) vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec; b) dvakrat istim kakor 17. dan. — V. o.

31. Ponedeljek. Praznik naše ljube Gospe presv. Srca. Sv. Angela. P. o.: a) udom br. naše ljube Gospe presv. Srca danes ali med osmino v bratovski cerkvi; b) istim kakor 17. dan.

Mesečne pobožnosti. **1. Šmarnice.** Kdor hodi k šmarnicam ali pa sam zase vsak dan kaj moli na čast Materi božji, dobi vsak dan 300 dni odpustka, enkrat v mesecu pa dobi p. o. — **2.** Kdor prejme po vrsti šest nedelj ali šest petkov pred praznikom presv. Srca Jezusovega sv. obhajilo in moli po namenu sv. očeta v cerkvi, v kateri se ta praznik obhaja, dobi vselej p. o. Prva izmed nedelj je 2. maja, prvi izmed petkov 7. maja. — **3. Šestnedeljska pobožnost na čast sv. Alojziju.** Kdor šest nedelj po vrsti prejme sv. obhajilo in kaj moli ali premišljuje ali drugače kaj dobrega stori na čast sv. Alojziju, dobi vsako teh nedelj p. o. Ko bi pa katero teh nedelj ne mogel iti k sv. obhajilu, bi moral pobožnosti iznova začeti. Najprimerneje je, s pobožnostjo pričeti 16. maja. — Glede spovedi pri 2. in 3. pobožnosti velja to-le: kdor sv. obhajilo prejema skoro vsak dan, ni vezan na določen čas, kdaj mora iti k spovedi; drugi pa morajo v zadobljenje odpustkov opraviti spoved vsaj vsakih 14 dni.

Schichtov

način pranja

Namakaj z „Žensko hvalo“, peril z „Jelenjim milom“!
To ne pokvari perila ter ga popolnoma očisti.

„Brezalkoholna produkcija“, Ljubljana, Poljanski nasip 10/50, pošlje vsakemu naročniku „BOGOLJUBA“ zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj, ne bo Vam žal!

Priporoča se bralcem „Bogoljuba“ pri nakupu oblačilnega blaga za ženske in moške obleke, kakor tudi vedno novosti svilnatih, volnenih rut, šerp, dalje posteljnih garnitur, odev domačega izdelka, oprem za neveste in drugih potrebščin — domača, stara poštena trgovina. Pri „ČEŠNIKU“ Ljubljana, Stritarjeva, Lingarjeva ul. Zaloga dobrega češ. izdelka - Cene nizke in poštna postr.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI

Obreštuje hran. vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 350 milijonov kron.

Naše slike: Jos. Plank, ki je naslikal Marijo, Pomočnico kristjanov, za marijaniško ka-

pelo v Ljubljani, je bil rojen 1815. na Tirolskem in je umrl v visoki starosti v Hüteldorfu pri Dunaju 1901. Pri nas je slikal križev pot v stolnici, v Kropi, v Šent Janžu, na Šmarni gori in v Škofji Loki. Razen tega je napravil za ljubljansko Alojzevišče Kristusa na križu, za stolnico Srce Jezusovo, Srce Marijino, Marijo Pomagaj, sv. Alojzija in Sv. Ano; za šentjakobsko župnijsko cerkev Srce Jezusovo in Marijino in žalostno Mater božjo.

Češčenje sv. Male Terezije se še vedno širi. Za obletnico kanonizacije (17. majnika) prinašamo v tej številki svetnico na mrtvaškem odru, kot jo je naslikala njena sestra. Lisieux, kjer počivajo njene relikvije, postaja od dne do dne večja božja pot. Za to leto je napovedanih že več kot 50 romanj iz najrazličnejših držav; med njimi je priglašeni tudi nad 250 avstrijskih Nemcev.

DOBRE KNJIGE.

V oceno smo prejeli naslednje knjige, ki jih toplo priporočamo: 1. Molite bratje! Molitvenik z debelim tiskom. — 2. Grdina Josip: Štiri leta v ruskem ujetništvu. — 3. Kristusu Kralju! 16 evharističnih pesmi. Zložil za mešani zbor V. Vodopivec. — (Naročila sprejema Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.) — Ocene objavimo prihodnjič, ker nam je zmanjkalo prostora. Odložiti smo morali tudi nekaj dopisov, govorilnico, darove, zahvale in še mnogo drugega. Pride v 6. številki

Še je čas

za nabiranje novih naročnikov! Po-
strežemo lahko še z vsemi številkami
letošnjega „Bogoljuba“. Širite ga!

Priporočamo

Kolinsko cikorijo

Zlato imate v hiši,

Če perete z
ZLATOROG terpen-
tinovim milom!

Da vpeljemo Zlatorog terpen-
tinovo milo tudi tam, kjer se
dosedaj še ni uporabljalo,
vprešamo od 1. avg. 1925 v
vsaki fisočeri komad tega mila
pristen zlatnik po 10 frankov.
Dosedaj se je že mnogo zlat-
nikov našlo. Kupite Zlatorog
terpent. milo in prepričajte se
o njegovi neprekosljivi kakov-
osti. Mogoče, da najdete tudi
Vi zlatnik!

